

opinia veche

● Anul XL ● 2012 ● 19 - 25 martie 2012 ● Nr. 424 ● IAȘI ● GRATUIT ● 5000 de exemplare

Nu există o masă critică în România
care să facă lucrurile să meargă

interviu cu prof. univ. dr.
Robert Van Gestel, fonda-
torul Clinicii de Chirurgie
Vasculară de la Spitalul
„Sfântul Spiridon” din Iași

paginile 8 - 9

EDITORIAL

Frate, frate, dar ura-i pe bani

Conflictul româno-maghiar e unul dintre blestemele de veacuri care ne-apasă pe cele mai sensibile corzi ale istoriei trecute și recente. Consumat printr-un tăvălug pestriț de abuzuri – care la rândul lor creează relații în lanț necontrolate de aberații politice, sociale și instituționale – acesta adâncește cu fiecare prilej, constant și sistematic, prăpastia dintre două naționalități între care nu va exista niciodată reconciliere. Sîntem cei mai de moarte dușmani ai maghiarilor, iar reciproca este valabilă și ea. „Ei” – ca alteritate ilegitimă – ne spînzură păpușile unor lideri în piața publică, pe teritoriul nostru, sub privirile noastre distrase, ca într-un ritual voodoo în care vrem ne îngăduim să ne lepădăm de noi înșine. Noi – ca alteritate legitimă – luăm fiecare istorie de partea noastră și mereu găsim noi justificări ale dușmăniei. Cu toate astea, se pare că facem bune alianțe politice. Atunci găsim că puterea se poate împărți, frățește, la doi. PDL-ul și UDMR-ul se pare că au găsit o formulă reciproc avantajoasă în care fiecare parte sprijină satisfacerea intereselor particulare ale celeilalte. Reiese că alor noștri conducători nu le pasă de ce se aduce pe masa jertfei.

Cea mai de pret ofrandă pusă la mezat pe altarul ipocrit al tatonărilor româno-maghiare este învățămîntul. A fost întîi vorba de cel preuniversitar, acum a trebuit să vină (aproape de așteptat!) și rîndul celui universitar. Acest fapt nu este nicidecum întîmplător. Maghiarii operează la însuși nivelul fundației pe care se construiesc oameni și caractere. Pătrunși în miezul educației cu normele și limba lor, au controlul asigurat: îi vor forma pe ai lor, așa cum vor ei, la noi în țară. Se știe că, în regiunea Ardealului, maghiarii refuză cu obstinație să vorbească în limba română, deși o cunosc ca pe limba maternă. Iar limba, în particular, și limbajul, în general, sînt unii dintre cei mai puternici agenți ai conturării identităților sociale. Odată ce nu mai sîntem înțelegi în limba noastră, la noi în țară, ceva nu este în ordine în sistemul românesc de funcționare și reprezentare socială. Și acel ceva nu poate fi de data aceasta pus în plan secund.

Deschiderea unei linii maghiare la **Universitatea de Medicină și Farmacie din Târgu Mureș** nu este doar o amenințare la adresa autonomiei universitare, este una la adresa autonomiei naționale, la fundamentele pe care se construiesc principiile statului român. Pe măsură ce maghiarii își vor cuceri autonomia lor ca pe o cetate, noi ne vom lăsa asediați. Și asta nu doar fără a ne împotrivi, ci fără a ne păsa. Nu vād la ce le-ar folosi studenților români și nici măcar celor unguri această „linie”. Să taie în carne vie în ungurește? Nu, nu e vorba despre o chestiune de interculturalitate sau de multinaționalitate în accepția terminologiei **Uniunii Europene** aici. Nici cum nu le va încuraja studenților maghiari integrarea în sistemele românești, ci și mai mult îi va izola în balonul lor de săpun, din care vor putea să arunce cu anatema asupra unui popor în mijlocul căruia s-au născut, dar pe care sînt încurajați să-l renege ca pe-un părinte vitreg. Rămîne doar întrebarea adresată stăpînilor noștri: de ce ne-ați vîndut copiii, de ce?

Laura PĂULEȚ

Autonomia universitară s-a dus pe apa Mureșului

● la Târgu Mureș, independența Universității de Medicină și Farmacie a fost dată la schimb pe cea a Ținutului Secuiesc ● studenții și profesorii din Iași au militat și ei împotriva înființării liniei de predare în limba maghiară

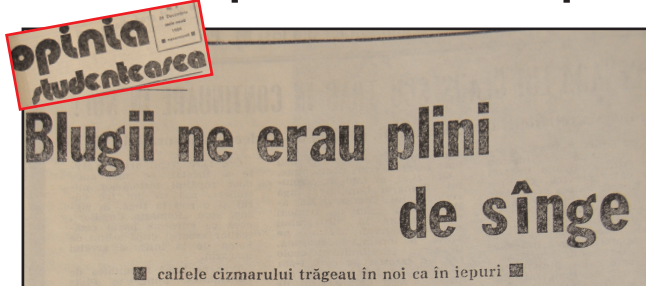
paginile 3, 13

Manifestanții condamna ingerința politicului în activitatea instituției de învățămînt

ARHIVĂ

De tranziție

De la jurnalist, la prim ministru

Mihai-Răzvan Ungureanu, actualul prim-ministru al României, scria în anii facultății la revista „Opinia studentească”, una dintre puținele publicații care avea curaj, în perioada comunismului și în tumultoasa tranziție de după, să publice texte cu atitudine, care reflectau opinia străzii și nu cea a Partidului unic sau a celor care au preluat ulterior conducerea. Am găsit în arhive cîteva texte pe care le-am reprodus aici, cu scopul de a readuce cîteva pagini de istorie într-una de actualitate.

pagina 11

Actualitate

S-a definitivat structura
de conducere la
Agronomie

● cele patru prorectorate și-au
schimbat atribuțiile și denumirile

pagina 2

Dosar

Universitățile au pus pe
raft proiectele de investiții

● cea mai mare problemă a unor
astfel de investiții este lipsa de
fonduri

● propriile venituri nu sînt sufi-
ciente pentru a le duce la capăt

pagina 5

Reportaj

Educatorii sufletelor
neadaptate

● copiii cu autism găsesc un
sprijin în jocurile inventate de
dascălii lor studenți

● Mirela a învățat că trebuie să
fie creativă ca să-l poată atrage
pe micuțul Robert

pagina 7

Cultural

Balerinii se încălță de la
Prada

● spectacolul „De la clasic la
modern” ne-a arătat că, atunci
cînd este Gală Extraordinară de
Balet la Iași, pasiunea se poate
trăi intens în ambele tipuri de
coregrafie

pagina 12

opinia veche

este editată de studenți ai
Departamentului de
Jurnalism și Științe ale
Comunicării și se adresează
exclusiv mediului academic.

În coloană,
adunarea

Pământul stinge becul

Vineri, 16 martie, între 8.00 și 16.00, în fața **Palatului Culturii din Iași**, s-a desfășurat o campanie de colectare a deșeurilor. Aceasta face parte dintr-o serie de manifestări realizate pentru ca **Iașul** să obțină titlul de **Capitala Earth Hour 2012**. Evenimentul a fost organizat de către **Asociația „Tinerii Ecologi Români din Iași” (TERIS)** a **Facultății de Biologie de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC)** și **Asociația „Mai Bine”**.

„Iașul a trecut de prima etapă și s-a clasat printre primele trei orașe finaliste la titlul de Capitala Earth Hour tocmai datorită activităților de mediu pe care le-am făcut, dar și a dosarului de activități pe care noi ne-am propus să le facem la sfârșitul lunii martie când va avea loc Ora Pământului”, a declarat **Livia Bibire**, președinte **TERIS**.

La competiția „Earth Hour” („Ora Pământului”), organizată de către **World Wide Fund for Nature (Fondul Mondial pentru Natură – WWF)**, au participat 20 de orașe din **România** însă doar trei au fost selectate pentru faza finală: **Iași, Bistrița și Timișoara**. „Dacă în ceilalți ani, Ora Pământului presupunea stingerea luminilor timp de o oră în intervalul 20.30 – 21.30, anul acesta WWF propune participarea și organizarea mai multor activități ecologice”, a precizat **Răzvan Pascal**, membru al **Asociației „Mai Bine”**.

Pe 31 martie, în cadrul aceluiași proiect, vor avea loc pe bulevardul **Ștefan cel Mare** ateliere de reciclare de obiecte.

Giorgiana AȘTEFANEI

Publicitatea, pe înțelesul tuturor

Compania **Development Training Consulting (DTG)** organizează cea de-a doua ediție a trainingului de **Copywriting** ce se adresează tuturor studenților ieșeni care doresc să se perfecționeze în domeniul precum publicitatea, jurnalismul sau comunicarea. „Acest training are ca scop îmbunătățirea abilităților de copywriting, cât și cele de redactare a unui text publicitar, advertorial”, a declarat **Simona Filip**, responsabil pe departamentul de marketing la **DTG**.

Înscrierile au început de pe 10 martie și vor continua până pe 21 martie. „Se acceptă participanți chiar și cu două zile înainte de training”, a adăugat **Simona Filip**.

Cei care doresc să se înscrie trebuie să completeze un formular online pe adresa www.cursuri-autorizate.ro. Taxa de participare este de 300 lei, în care intră suportul de curs și pauzele de cafea, fiind disponibile 16 locuri.

Acțiunea se va desfășura pe parcursul a două zile, 24-25 martie, la sediul companiei din **Iași** și va fi susținută de doi traineri, **Oana Filip**, responsabil de comunicare și relații publice la **DTG** și **Adriana Gaftoniuc**, coordonator de comunicare la compania **Q Web Solutions**.

Andreea Nicoleta RUSU

Să înceapă cercetarea

S-a definitivat structura de conducere la Agronomie

- cele patru prorectorate și-au schimbat atribuțiile și denumirile
- „am realizat aceste modificări pentru a ne plia pe cerințele Legii Educației”

Prof. univ. dr. **Vasile Vîntu**, rectorul **Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad” din Iași**, a desemnat prorectorii instituției de învățământ superior în ședința de **Senat** organizată joi, 15 martie. Mai mult decât atât, atribuțiile și denumirile celor patru prorectorate s-au schimbat la rîndul lor.

Astfel, prorector cu activitatea educațională va fi pentru următorii patru ani prof. univ. dr. **Ioan Țenu**, funcție ocupată în mandatul anterior de actualul rector și prorector cu dezvoltarea instituțională va fi prof. univ. dr. **Paul Corneliu Boișteanu**, care a fost responsabil în ultimii patru ani de problemele administrative

și economice. Prof. univ. dr. **Ioan Țenu** a fost, înainte de numirea în funcție, director al **Scolii de Studii Doctorale**. „Aceste structuri sînt cele care sprijină activitatea rectorului și îndrumă activitatea facultăților în domeniile lor de acțiune. Le-am gândit în așa fel încît activitatea universității să capete consistență și să ne pliem pe ceea ce cere Legea Educației în acest moment, pentru că sînt schimbări majore privind aplicarea acesteia”, a declarat prof. univ. dr. **Vasile Vîntu**.

Singura schimbare în structura managerială este ocuparea funcției de prorector cu activitatea de cercetare, inovare și transfer tehnologic de către fostul decan al **Facultății**

Sebastian Bârgău a vorbit despre importanța promovării personale

Bloggerii au descusut rețelele sociale

- au explicat publicului cum și cît trebuie să scrii pe blogul personal sau al firmei, dar și orele la care să te promovezi

Vineri, 16 martie, a avut loc la Iași a doua ediție a **Social Media Summit**, eveniment dedicat comunicării prin rețelele sociale. Acesta a avut loc la hotelul **Ramada** pe întreg parcursul zilei și a fost împărțit în trei conferințe, „Social media locală și relevantă”, „Social media pentru companii” și „Cum lucrează bloggerii cu brandurile”. Printre vorbitori au fost consultanți social media, antreprenori online și bloggeri din **Iași**, dar și din restul țării. Aceștia au explicat ce așteptări pot avea companiile de la social media și au împărtășit cu publicul ideile lor despre cum și cît să scrii pe blogul personal sau al firmei, dar în special, care sînt orele la care să te promovezi.

Deși în unele domenii, cum ar fi cel al serviciilor funerare, social media nu sînt adecvate, acestea pot „să te ajute să ajungi la consumatori, dar nu te scapă de strategia pe termen lung”, a spus **Marius Sescu**, blogger ieșean. Acesta a mai adăugat că prezența în social media dă companiilor posibilitatea de a afla ce se vor-

bește despre ei. Prin intermediul rețelilor de socializare, acestea pot „să încerce să vadă unde sînt utilizatorii și să fie activi pe acel canal de comunicare.” Bloggerul **Sebastian Bârgău** a detaliat spunînd că „social media este un domeniu care se autoreglementează” și a punctat patru aspecte importante ale bloggingului: realizarea de proiecte în online, socializarea și în afara acestui mediu, promovarea personală și urmărirea evoluției.

Un alt blogger ieșean, **Claudiu Florea**, a prezentat publicului orele și zilele potrivite pentru promovarea articolelor pe rețelele sociale. „Prime-time-ul blogurilor este dimineata, între 8 și 10 și seara, între 18 și 20, iar week-endul este cel potrivit moment pentru a răspîndi conținut pe Facebook, pentru că lumea e acasă.” Acesta a mai spus că nu este recomandabilă promovarea produselor în social media, pentru că imită marketingul tradițional, concluzionînd că „trebuie creată o comunitate bazată pe interacțiune cu fanii paginii.”

Social Media Summit este un eveniment anual organizat de revista **Biz**. Acesta mai are loc în **București, Timișoara, Cluj și Sibiu**.

Georgel COSTIȚĂ

A venit anotimpul schimbărilor

de **Agricultură**, prof. univ. dr. **Constantin Leonte**. Această poziție a fost ocupată între 2008 – 2012 de prof. univ. dr. **Valeriu V. Cotea**, care a fost contracandidatul actualului rector la alegerile de la începutul lunii.

Prof. univ. dr. **Gheorghe Săvuță** este singurul prorector care își păstrează în mare parte aceleași atribuții pe care le-a avut și în echipa managerială precedentă, acesta fiind acum responsabil, pe lângă activitățile studentesti, și de relațiile internaționale. „Cercetarea este o componentă importantă, iar formarea competențelor profesionale, transversale, prin activitatea didactică are alte conotații acum, de aceea am schimbat atribuțiile și

denumirea prorectoratelor. În ceea ce privește prorectoratul cu relații internaționale, i-am adus această componentă ca prioritară pentru că internaționalizarea este un punct forte pe care vrem să îl punem în aplicare în acest mandat”, a adăugat prof. univ. dr. **Vasile Vîntu**. Tot în ședința **Senatului** de marți s-a stabilit și numirea prof. univ. dr. **Neculai Munteanu** în funcția de director al **Consiliului de Studii Universitare de Doctorat**.

Rectorul **USAMV** a fost confirmat în funcție de către ministrul **Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului** pe 9 martie.

Cătălin HOPULELE

„Cuza” a ocupat podiumul la matematică

- aceasta este prima ediție la care studenții au cîștigat medalii de aur

Studenții **Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (UAIC)** au obținut două medalii de aur, două de argint și patru de bronz la cea de-a VI-a ediție a **Olimpiadei de Matematică pentru Studenții din Europa de Sud-Est – SEEMOUS 2012**. Aceasta s-a desfășurat în perioada 6-11 martie în **Bulgaria**, fiind destinată tinerilor din primul și al II-lea an de studiu.

De la **Facultatea de Matematică** au fost premiați cu medalia de aur **Marius Tiba** și **Dan Fodor**, iar cu argint **Iulia Cătălina Pleșca** și **Sabina Craus**. **Eduard Curcă**, student al **Facultății de Fizică**, a obținut medalia de bronz, iar **Facultatea de Informatică** a fost reprezentată de **Ștefan Mihăilă**, **Bogdan Cazacu** și **Lavinia Gherasim**, care au primit medalii de bronz. „Premiile obținute de către studenți înseamnă pentru noi un real succes, care de altfel nu este primul. Tinerii au mai participat și anul precedent la competiție, însă anul acesta s-au înregistrat rezultate foarte bune. Reprezintă speranța că învățămîntul matematic de la universitatea noastră este de calitate și nu se încadrează în ideea generală că educația este în cădere. Eu cred că învățămîntul matematic merge pe drumul lui, un drum foarte bun, de viitor”, a declarat prof. univ. dr. **Ovidiu Cîrjă**, președintele **Senatului UAIC** și fostul decan al **Facultății de Matematică**.

La competiție au participat aproximativ 100 de tineri din **Bulgaria, Grecia, Ucraina, Turcia și România**. „Concursul propriu-zis presupune o probă de cinci ore. Se dau patru probleme, acoperind toate disciplinele matematice. De obicei, comisia alege o problemă «ușoară», două considerate de dificultate medie și una grea. Acum este pentru prima dată cînd s-au obținut medalii de aur”, a declarat prof. univ. dr. **Eugen Popa**, coordonatorul lotului de studenți. Concursul a fost lansat în 2007 de către **Societatea Matematică a Europei de Sud-Est**.

Mădălina OLARIU

Sabina Craus, o studentă de argint

Sincer, despre piraterie

- nu îți trebuie o diplomă ca să îți dai seama că reducerea fenomenului ajută doar corporațiile

„AUMFR condamnă ingerința politicului, brutală și vizibilă, în activitatea UMF din Târgu Mureș în ciuda prevederilor din Legea Educației Naționale de neamtest al politicului în universități”, s-a precizat în comunicatul de presă.

centru autonomie

Universitățile și studenții cer respectarea legilor europene

„Am aflat miza situației actuale de la Târgu Mureș și anume șantaj pentru dezbaterile din plen. Mi se pare patetic, jalnic și fără absolut nici o legătură cu studenții ceea ce se întâmplă. Se atentează la autonomia universitară. Dacă așa ceva se va accepta, se va crea un precedent periculos care va fi folosit cu siguranță și cu alte ocazii”, a declarat **Andrei Mihălcuț**, reprezentant al studenților în **Senatul UMF Iași** și vicepreședinte al **SSFI**.

Reprezentanții **ANOSR** au mai explicat că vor continua protestele în toată țara în cazul în care reprezentanții Guvernului și ai ministerului nu vor respecta autonomia universitară.

Cătălin HOPULELE
Diana NĂSUI

● prof. univ. dr. Vasile
Astărăstoae va vorbi
despre distribuția forței
de muncă în domeniul
sănătății

Prof. univ. dr. **Vasile Astărăștoae**, rectorul **Universității de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași**, a fost invitat de către instituția de învățământ superior **London School of Economics** să susțină o prezentare cu ocazia celebrării a 25 de ani de predare a „politicilor în domeniul sănătății”. Acesta este doar una dintre personalitățile din întreaga **Europa** invitate să vorbească marți, 20 martie, la evenimentul desfășurat sub forma unei conferințe cu titlu „Ne îndreptăm către o politică globală a sănătății?”

Rectorul **UMF** va discuta în special despre distribuirea la nivel global a forței de muncă în domeniul medicinei. „Este vorba despre o prezentare legată de globalizarea sistemelor de sănătate. Pentru mine este o mare onoare pentru că nu sînt multe persoane invitate la Londra, mai ales cu asemenea oameni care sînt solemne. Chiar și acum, mai ales dacă ne uităm pe lista invitaților din **Europa** continentală. Sper că această selecție să reflecte și calitatea învățămîntului ieșean, pentru că altfel nu văd de ce aș fi fost chemat”, a declarat prof. univ. dr. **Vasile Astărăstoae**.

Pe aceeași temă vor susține prezentări și **Gilles Dussault**, de la **Institutul de Igienă și Medicină Tropicală** din **Lisabona, Portugalia**, și **Calum Paton**, profesor de „Public Policy” la **Universitatea Keele** din **Anglia**. **London School of Economics** este prima în clasele internaționale pe domeniul economic, 15 dintre absolvenți ajungând să fie laureați ai premiului **Nobel**.

Cătălin HOPULELE

- membrii instituției de învățământ superior reclamă procedura de alegeri

Conducerea **Universității Tehnice „Gheorghe Asachi”** din Iași (UTI) a stabilit ca reluarea alegerilor pentru **Senat și Consiliile Facultăților** să se desfășoare la data de 26 martie.

Politehnica a fost obligată să repete alegerile din cauza că, la primele scrutinuri, metodologia nu a respectat principiul votului universal prevăzut de **Legea Educației**. „Mai mult, la ultima sedință de marti, 13

martie, am modificat și procedura după care vor avea loc alegerile. Ne dorim ca totul să fie în conformitate cu Legea Educației și cu regulamentul intern al universității, având în vedere motivele invalidării primelor alegeri”, a declarat prof. univ. dr. ing. **Gelu Dan Gălușcă**, cancelarul UTI și purtător de cuvânt al institutului.

S-a decis ca voturile pentru consiliile profesoriale sa se desfășoare în interiorul facultății, iar membrii **Senatului** să fie votați de către întregul colectiv academic. Pentru ca sesiunea să fie validată, prezența la vot trebuie să fie mai mare de 50% din totalitatea membrilor cu drept de vot.

De 11 ori mai greu

Conducerea universității reclamă însă procedura de alegeri, susținând că aceasta va consuma resurse financiare și umane pe care instituția de învățământ superior nu le are la dispoziție. „Imaginați-vă că vom avea nevoie de o urnă în care să încăpă peste 8000 de buletine de vot în cazul alegerilor pentru Senat, asta presupunând ca se vor prezenta toți votanții la urne. Va fi o sarcină greu de dus la bun sfârșit, însă suntem încrezători în forțele noastre”, a adăugat prof. univ. dr. ing. **Gelu Dan Gălusă.**

Mai mult, conf. univ. dr. ing. **Eugen Horoba**, preşedintele **Biroului Electoral** al **UTI** a specificat că volumul de muncă va fi mai mare şi că

rezultatele vor fi afișate mai târziu pentru că noul buletin de vot are 11 pagini, „cite o filă pentru fiecare facultate în parte. Acum oamenii vor vota diferențiat, iar numărul de foi va fi procesat mai greu. Mai există desigur și riscul alegerii candidaților în mod aleatoriu, dar avem încredere. Este normal să nu îți cunoști toți colegii, dar dacă vrei să votezi corect trebuie să te informezi și să citești CV-urile candidaților”.

Politehnica este singura universitate din țară care a fost obligată de către **Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului** să reface atât alegerile pentru **Senat** și **Consiliile Facultăților**, cât și cele pentru funcția de rector. Ultimele s-au desfășurat în urmă cu trei săptămâni când prof. univ. dr. ing. **Ion Giumra** a fost desemnat pentru un nou mandat de patru ani la conducerea instituției de învățământ superior.

Adriana DĂNILĂ

S-a consumat tușul ștampilelor

Cu sau fără **ACTA**, au început oricum să dispară platforme pe care până acum citeva zile le luam de bune. **The Pirate Bay** avea de mult probleme, **Mega Upload** a picat recent și băieții de la **YouTube**, **Tri-lululu** și alte site-uri de găzduire de clipuri încep să ștergă din ce în ce mai mult conținut și utilizatori. Însă una dintre cele mai dureroase pierderi este **library.nu** – loc în care puteai să găsești aproape orice carte voiai, de la beletristică la lucrări științifice. Sînt curios dacă o să facă la un moment dat cineva, vreun grup de cercetători britanici sau orice plictisit cu bani și timp liber, un studiu despre cite lucrări de licență, disertație și doctorate, cite lucrări inovatoare sau măcar bune s-au scris, avînd ca documentare cărți piratate.

Pentru că oamenii sînt ipocriți și nu a vorbit mai nimeni despre efectele pozitive ale pirateriei. Despre tineri care, independent sau în cadrul unei facultăți, studiază filme și ajung să facă scurt sau chiar lung metraje interesante și inovative. Tineri care s-au documentat și au învățat chestii *download*-înd, urmărindu-i tehnica lui **Tarantino** și îndrăgindu-l pe **Scorsese** ilegal, că doar n-aveau cîte 20 de euro pentru fiecare DVD. Despre puști care fac muzică foarte bună cu un program tras de pe net și *sample*-uri din melodii mai vechi. Puști care, dacă vor ajunge la un moment dat să se îmbogățească, o vor face pentru că sînt talentați, și nu pentru că „au furat”. Sincer, mă îndoiesc că se întoarce **Whitney Houston** în mormînt că i-a furat un tip din **Ploiești** trei secunde de voce dintr-o melodie de acum 20 de ani și a făcut un mix simpatice căruia i-a dat drumul pe Internet.

Nu-ți trebuie un doctorat în economie ca să realizezi că reducerea pirateriei ajută corporațiile, nu artiștii. Ba chiar un studiu a arătat că cei din urmă cîștigă mai mulți bani din concerte decît din vînzări de CD-uri (în sensul că primesc un procent mai mare din prețul unui bilet decît din cel al unui CD sau DVD). Și cu cît mai multă lume știe și ascultă o formație, cu atît va fi o sală de concert mai plină de oameni. În cazul de față, oricît de ironic ar părea, pirateria pare să fie chiar de partea artiștilor.

Orice am spune, nu putem nega faptul că această practică ilegală ajută la dezvoltarea artelor și la promovarea creatorilor, într-un mod mult mai sincer față de cum o face marketingul.

logn STOLERU

Opinia vechi - Nr 424 - 19 - 25 martie 2012

● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS

Dorințe de primăvară

De-abia așteptăm să se facă vară de-a binelea, să punem buptoale cu apă pe acoperișul căminului, la încălzit. Poate așa mai facem și noi un duș decent, că ne-am saturat să ne șamponăm și apoi să ne clătim cu apă rece. As-

ta sau ar trebui să deschidă cineva un fond comun unde să punem toți din C4 bani pentru Fervex și pastile de tuse.

Mină de plastic

Nu este nici o mirare că Iașul a iese

semnarea Capitalei Earth Hour România 2012. Nu îmi închipui cum se aștepta cineva să fie strînse aici mai multe PET-uri decât în alte orașe, cînd cel mai mare zăcămint a fost total neexploatat: cu dedesubtul fiecărui pat din căminele studentesti. Numai în zece cămine din

Tudor dacă mergea o echipă de colectare și câștigam lejer faza pe Europa de Est.

La modă

Am mai adăugat în calendar o sărbătoare furată de la alții pe care să o celebrăm si noi si să ne

simțim moderni și civilizați. De vreo doi ani se poartă Anglia și tot ce e britanic e la modă, așa că am început să facem evenimente dedicate St. Patrick's Day, să bem mai mult ceai și să ne uităm la mai multe filme în care cel puțin un actor are accent britanic.

Soarta listelor fără șansă

Semnatarii petițiilor imagine

Am luat la pas lașul și, înarmați cu pixuri și hîrtii, ne-am apucat de strîns semnături. Printre zîmbete mijite în colțul gurii și ridicături de sprîncene, am reușit să atragem partizani ai pedepsei cu moartea și creduli ai teoriei Mayașe. Dacă scriitura noastră ar fi spus adevărul, imnul de la „Cuza” ar fi fost pe lista de karaoke din toate pub-urile și am fi fumat marijuana fără să ne temem de lege. Dar ce bine că sîntem niște mincinoși.

Asociația Studenților Opiniști (ASO), te invită să semnezi petiția pentru stabilirea imnului oficial al Universității «Alexandru Ioan Cuza» din Iași. Prin această semnătură susții cauza noastră, prin care ești de acord ca melodia artistei Lady Gaga, Alejandro, să devină reprezentativă pentru Universitate.

Înarmat cu petiția notată pe jumătate cu nume fictive și un entuziasm zdrobit între dinți, pornesc prin

- The Bill of Rights e scrisă pe hîrtie făcută din marijuana
- nu doar tinerii au teorii despre sfîrșitul lumii

Campanie pentru Alejandro

- ajuns la intrare, teoria mi-e dată peste cap

Sala Pașilor Pierduți în căutare de studenți dornici să o asculte pe **Lady Gaga** în difuzoare. După vreo zece minute de „Scuze, mă grăbesc la curs” și „Îmi pare rău, n-am timp”, fac rost de prima semnătură autentică, de la o tînără din anul întâi. Fata, îmbrăcată cu o haină albă și lungă, niște blugi albaștri care abia se vedeau din cauza cizmelor înalte și accesoriată cu o pereche de ochelari de soare pătrătoși, nici nu așteaptă să-i dau alte argumente, căci aproape-mi smulge pixul nevinovat din mînă și îmi semnează tăntoș hîrtia.

Îi mulțumesc și, condus de acest mic succes, aproape că mă reped către un grup de fete abia ieșite de la oră. După ce reușesc să le captez atenția și să repet discursul de care deja m-am plictisit, acestea se uită una la cealaltă și pufnesc în ris. „Cred că glumești. Ești cumva de la «Savarina de weekend»?”. Încercînd cu greu să nu mă molipsesc și eu, îmi pun fața serioasă și le spun că nu-i o glumă și că ne mai trebuie doar cîteva semnături pentru a finaliza petiția. Deși nu reușesc să le conving, acestea se iscălesc pe foaie în timp ce ochii li se furișează prin

fiecare colț al holului imens, în căutare de camere ascunse.

Convins că poate din cauza locului nu reușesc să-mi îndeplinesc sarcina, decid să mă întrepț către intrarea principală a corpului A. Pe drum, opresc un alt grup de doi băieți și o fată. Aceștia își schimbă imediat mimica feței, băiatul cu plete negre simțindu-se cel mai jignit. Văzînd că nu am nici o șansă, o iau iarăși la pas, mai rapid de data asta, și scap doar cu „Bă, dar tu ai auzit de...sau de...”.

Ajuns la intrare, teoria mi-e dată peste cap și tot ce reușesc este să adun hazul studenților aflați în preajmă. Singurul succes pe care-l am aici este datorat unor doi băieți de la **Facultatea de Fizică**, aflați la fumat, ambii cu geți din piele și frizuri trendy. **Bogdan** și **Andrei** chiar par interesați de petiție și îmi spun că ar vrea și ei să ajute. Le spun că-i voi suna imediat ce vorbesc cu șeful departamentului, iar aceștia îmi urează baftă cît eu mai încerc o tură de **Universitate**. Dar am un plan mai bun, să merg spre casă, pentru că ajunge atîta **Alejandro** pentru o zi.

Julian BÎRZOI

La rînd pentru a-și face cunoscute opiniile

Cînd a încolțit iarba

- „dă mai puțină dependență decît tutunul”

„Să se legalizeze mahoarca?” strigă un pletos ce stătea întins în patul de cămin, animat brusc cînd află de ce am bătut la ușă. „Păi sincer, de ce? Ca să ce, frate? Să se umple străzile, școlile și tot felul de instituții de oameni cu prieteni imaginari?” E clar că l-am enervat, căci de pe pat a ajuns deja lîngă mine strigîndu-și opinia. Îmi zic că ar trebui să fumeze ceva, pentru că prea e încordat. „Abia s-a scăpat de etnobotanice. Mai bine legalizăm munca la negru”, îmi tipă în față din nou pletosul cu ochi vineți de nesomn. Încerc să-l liniștesc și să-i explic care sînt calitățile medicinale ale marijuanei, dar mă zbat degeaba. Abia reușesc să plec din camera studentului cu părul lung fără vreo palmă și e abia a patra ușă la care bat.

La alt etaj al aceluiași cămin sînt primit de **Alex**, un student uscățiv pe nasul căruia tronează o pereche de ochelari. „Eu aș semna petiția pentru legalizare, dar ca plantă industrială și medicinală. Ea are cel mai mare potențial economic din lume și inclusiv The Bill of Rights e scrisă pe hîrtie făcută din marijuana”, mă informează tînărul cu aspectul unui tociar din filmele americane. Între timp se trezește și **Robert**, colegul său de cameră. Îmi spune că a bătut pînă dimineață, iar acum nu se sim-

te prea bine și mă roagă să-i explic și lui despre ce e vorba. „Normal că semnez, frate” se înveselește brusc petrecărețul. „Dacă ar fi legală ar fi mai ieftină, dar partea nașpa este că dacă s-ar da în farmacii n-ar fi atît de pură și s-ar da în cantități mici”, îmi spune dezamăgit tînărul în timp ce se scarpină sub braț.

„Mai bine o legalizăm”

Pe **Iulia** o opresc pe hol și îi explic scurt ce anume fac și o rog să mă ajute. „Normal că semnez”, îmi zice fata zîmbind. „Studii serioase au demonstrat că e mult mai puțin toxică decît tutunul, dă și mai puțină dependență. La mine oricum n-are efect”, spune tînăra strîmbînd din nas în timp ce semnează pe a doua foaie a petiției. „Prefer să-mi știu prietenii fumînd ceva care nu-i ucide așa de repede ca tutunul”, apoi aleargă chico-tind.

Semnăturile se strîng rapid și ajung în sfîrșit la ultima cameră din cămin; mai am nevoie doar de o iscălitură să-mi termin treaba. La ultima ușă răspunde un tînăr pe care l-am întrerupt din învățat. „Nu semnez așa ceva pentru că îndobitocesc creierul și tinerii devin legume și niște depravați”, spune cu dezgust studentul înalt și slab trîntindu-mi ușa în nas. Oare portarul nu vrea să-mi umple cu semnătura lui ultima casuță din tabel?

Andrei MIHAI

Moartea vine cu o iscălitură

- „e mai simplu să omori. Lumea trebuie educată!”

În cîteva minute întocmesc un tabel și cu un nume de asociație fictiv sper să primesc răspunsuri la întrebarea mea. Sînteți de acord cu legalizarea pedepsei cu moartea? Cu un număr din **Opinia** drept clipboard mă îndrept spre strada **Gării**, unde știu că sînt, aproape zilnic, oameni care să te întrebe de sănătate. Din toneta de pîine, vînzătoarea exclamă curios, „sînteți nou” și mă întreabă „cu ce sînt”. „Cu moartea”, îi răspund.

Cu tonus și un zîmbet de politician abordez primul om. „Bună ziua! Realizăm un chestionar...”. N-are timp. Îmi propun ca în jumătate de oră să strîng 50 de răspunsuri și le opresc pe primele două tinere care se

apropie. De data asta încerc să le păcălesc zicînd că e vorba de un chestionar scurt cu „da sau nu”. **Andrea**, cu un singur „e”, răspunde „clar, da!” Și o întreb de ce. „Păi, n-ai văzut la coaforul ăla din București ce s-a întîmplat?”. Același răspuns îl are și **Sandra**, prietena ei. Le cer niște date de contact, „în caz că...” și semnătura, apoi le urez o zi bună. Chiar de la început, două din trei persoane abordate mi-au răspuns cu „da”. După cele 30 de minute însă, mai puțin de jumătate din numărul sperat avea să răspundă, iar părerile erau împărțite. Majoritatea trecătorilor își ferește privirea.

Este aproape ora patru după-amiaza și din ce în ce mai mulți oameni se îndreaptă spre gară. Studentii grăbiți cu bagaje goale și navetiști nerasi. Așa că mă uit spre cei de vîrstă a doua. O femeie dichisită în blană îmi zice n-are timp și, nehotărîtă, traversează strada, unde stă pe loc vreo cîteva minute. La scurt timp după aceea, o alta îmi spune că se grăbește, fără să o fi întrebat ceva.

Dar următorii doi bărbați au timp. Domnul **Vasile** îmi spune puțin revoltat că nu e nevoie de pedeapsa cu moartea pentru că „e mai simplu să omori. Lumea trebuie educată, dom’le!”. Un răspuns de felul acesta, dar completat de un element sacru îl primesc de la domnul **Constantin**. „Nu, în nici un caz. Viața e ceva sfînt, nu poate nimeni să o ia. Lipsa de educație și o legislație adecvată duc la pedeapsa

cu moartea”, îmi spune el convins.

Încerc să aflu ce tratamente primesc condamnații pe continentul negru și abordez un african, dar se ferește și grăbește pasul. Cred că se aștepta să-i cer o donație.

Georgel COSTIȚĂ

Ce nu au prezis mayașii

- mi-a răspuns simplu că este o fîmpenie

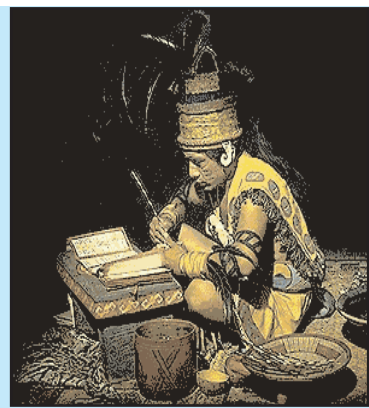
Nu mai știu unde am citit că în urmă cu 3000 de ani, calendarului mayaș nu i s-a mai adăugat un sezon, iar asta l-a adus la stadiul de oracol care vede ziua, ora, secunda cînd **Terra** își va săpa groapa în cimitirul universului. De la această descoperire, numeroase persoane nu numai că au plătit această ghicitoare fără glob de cristal, dar chiar au început să teoretizeze ce sapă va fi folosită, cît de adîncă va fi gaura sau dacă nu cumva altcineva o va excava.

De aceea am decis să încep o petiție împotriva teoriilor sfîrșitului lumii. În **Copou** am găsit foarte mulți tineri din a căror reacție puteai intui părerea lor despre fenomenul care a pus ghicitoarele de cărți în șomaj. „Dacă ar veni, măcar știu că termin facultatea”, mi-a spus **Andreea** cu un surîs pînă la urechi. „Vrăjeală mare”, așa vede **Alexandru** teoriile, cu o

sclipire de sarcasm în ochi și pe un ton serios. Deși majoritatea celor întrebați pe **Copou** se arată împotriva acestor idei, am găsit două glasuri care cred altceva. „Sînt de acord parțial”, îmi spune **Georgiana**, deși după privirea ei se observă faptul că o deranjează scopul petiției mele. Simplul „cred” al **Alinei** părea să însumeze tot ce vrea să zică, dar după ce m-am îndepărtat de ea, un torent de risete mi-a întors privirea înspre grupul ei de prieteni.

Semnături pro Apocalipsă

Tinerii însă nu sînt singurii care au propriile puncte de vedere legate de teoriile sfîrșitului lumii. Doamna **Virginia**, care detine un anticariat, stă cam două secunde pînă găsește cel mai potrivit răspuns: „eu cum am toate aceste cărți, am citit o parte din aceste conspirații și uite ce-ți zic. Nu sînt veridice”. După ce i-am mulțumit pentru mesajul lăsat, am dat peste domnul **Mihai**, un bătrînel care își

„În 2012 este sfîrșitul”

trăgea sufletul pe o bancă din **Piața Unirii**. El mi-a dat un răspuns simplu și ușor de înțeles pentru toți. „Este o fîmpenie”.

Pînă în fața mall-ului **Moldova** am reușit să adun 26 de semnături, 23 împotriva și trei pentru. Însă, în stația de autobuz, **Ana** se uită lung la hîrțile din mîna mea. Iritată, dar și amuzată de întrebarea mea, îmi oferă, înainte de a pleca, cea mai ciudată replică al zilei. „Opiumul mase-lor, asta e”.

Paul ANDRICI

Pedeapsa supremă este legală

Terminăm, poate la anu'

Universitățile ieșene au pus în raft proiectele de investiții

● cea mai mare problemă a unor astfel de inițiative este lipsa de fonduri ● propriile venituri nu sînt suficiente pentru a le duce pînă la capăt

Instituțiile de învățămînt superior din Iași depind de fondurile europene și de cele oferite de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (MECTS) pentru a-și duce la capăt proiectele de investiții. „Campionii” celor mai îndrăznețe planuri sînt Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” (UTI), care a început construcțiile la un bazin olimpic acum 21 de ani, și Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC), care reconsolidează corpul A din anul 1996. Proiectele acestea nu s-au finalizat nici pînă în prezent din lipsa fondurilor, iar instituțiile de învățămînt superior nu se pot susține din sursele proprii. Cu aceste probleme se confruntă toate universitățile ieșene, deși sînt unele care au reușit să ducă planurile la capăt. Și la timp.

La **Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi”** din **Iași (UTI)**, proiectul cu cea mai lungă perioadă de implementare este acela care vizează construirea unui bazin de înot de dimensiuni olimpice. Investiția a început în urmă cu 21 de ani, dar nici în ziua de astăzi nu s-au acoperit cheltuielile totale. „Universitatea nu poate susține acest proiect, este vorba de sume foarte mari, mai avem nevoie de încă trei milioane de euro pentru finalizarea lucrărilor. Plus că acum au apărut și anumite probleme juridice, cineva are vreo 500-1000 de metri de pămînt sub bazin pe care i-a cîștigat în instanță și îi vrea înapoi. Însă dificultatea majoră este cea a banilor, dacă ne vin, am putea să îl terminăm mai repede decît ne așteptăm”, a declarat ing. **Bogdan Budeanu**, director adjunct al **Departamentului de Servicii Studentești (DSS)** la **UTI**.

La **Politehnică** se mai află în derulare proiectul „Reabilitarea și Modernizarea campusului Tudor Vladimirescu”, pornit în anul 2007, cu finanțare din fonduri structurale, care are o valoare de aproximativ 15,5 milioane de euro. Acest plan, spre deosebire de cel al bazinului olimpic, se menține în grafic, în prezent universitatea avînd doar un singur proiect de investiții din cinci propuse la care încă se mai lucrează. „În cadrul punctului trei din listă «Module cogenerative pentru energie electrică și termică», care este în derulare, se va achiziționa o centrală termică în valoare de trei milioane de lei, care va alimenta campusul cu energie termică și va fi independentă de CET. Estimăm că lucrările se vor finaliza în luna mai a anului viitor”, a adăugat ing. **Bogdan**

Budeanu. Printre obiectivele deja finalizate se numără reabilitarea termică la nivelul fațadelor, acoperisului și pardoselii a 12 cămine din campus, crearea de rețele termice și electrice exterioare, modernizarea a două terenuri de sport și funcționarea cantinei.

Pentru a susține financiar aceste proiecte, conducerea **UTI** nu a apelat la credite bancare, pînă în prezent reușind să acopere cheltuielile din surse proprii. „La noi nu a fost cazul, dar multe universități, tot din cauza proiectelor europene, au apelat la credite bancare. Noi ne-am protejat destul de bine și nu am împrumutat, cu toate că a căra un proiect de acest tip în spate este destul de greu”, a mai precizat directorul adjunct al **DSS**.

„Cuza” nu a rămas în „perioadă de veghe”

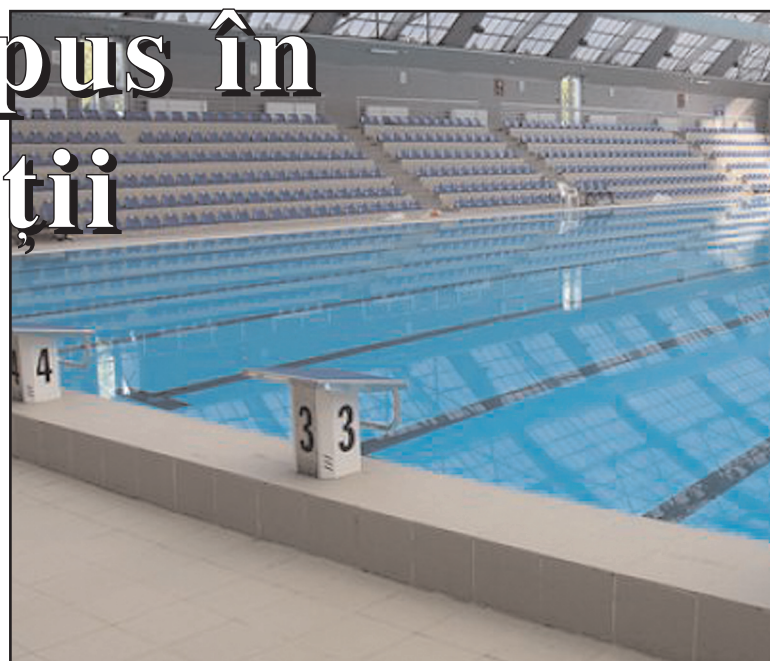
Dacă la **UTI** proiectele sînt în grafic – cu excepția bazinului olimpic –, la **Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la**

Brad” (USAMV), acestea întîrzie din cauza lipsei de fonduri. „Căminul studentesc C5 este încă în stadiu de construcție și nici nu știm cînd va fi finalizat, proiectul avînd o valoare de 15 milioane de lei. Depindem de minister pentru alocarea acestor bani”, a declarat ing. **Adrian Neagu**, director general administrativ al **USAMV**. Totodată, începînd cu luna iulie a anului trecut, la universitate au început lucrările pentru un fitotron (n.r.: instalație specială de mari dimensiuni în care se cultivă plante sub lumină, temperatură, umiditate, dirijate în scopuri experimentale). Aceasta face parte din proiectul „Institut de Cercetări pentru Agricultură și Mediu Iași” și are ca termen de finalizare vara anului 2013, finanțarea obținîndu-se din fonduri structurale în valoare de aproximativ 4 milioane de lei.

Pe de altă parte, conducerea **Universității „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC)** întîmpină dificultăți nu doar de ordin financiar. La instituția de învățămînt superior, în momentul de față, din cele 30 de proiecte aflate în derulare, trei sînt prioritare: reabilitarea căminului **C5**, modernizarea seriei din **Grădina Botanică** și consolidarea laturii de vest a **Corpului A**. Aici problemele apar „din cauză că se creează un disconfort pentru studenți, care nu pot sta în căminul C5, deoarece nu este gata, sau pentru că nu ne încadrăm în condițiile de securitate împotriva cutremurului în ceea ce privește Corpul A al universității. Sigur că este și nevoie de sume mult mai mari decît cele pe care le vom primi”, a declarat ing. **Bogdan Pleșcan**, directorul general administrativ de la **UAIC**.

În ceea ce privește refacerea principalului corp al universității, aceasta a început în 1996 și pînă în prezent nici măcar o treime din clădire nu a fost reabilitată. Despre aceasta, rectorul **UAIC**, **Vasile Ișan**, a declarat că „lucrările de reabilitare sînt foarte costisitoare pentru că e un monument istoric și ca atare fondurile proprii și cele de la minister sînt cu totul insuficiente pentru a le desfășura în timpul necesar”.

Proiectul de reconsolidare al căminului din **Campusul „Titu Maiorescu”**, care cuprinde și mansardarea acestuia, va fi finalizat pînă la începutul noului an universitar, urmînd ca tot din toamnă să se înceapă lucrările la un nou cămin pentru studenții **Facultății de Teologie**. „La nivel de investiții nu sîntem așadar chiar în perioadă de veghe sau în totalitate căzuți sub tăvălugul crizei economice. Ca aspect general, însă, lucrările de investiții în universitate sînt cam la un sfert din valoarea pe care o aveau în

De două decenii, în așteptarea unui bazin olimpic performant

perioada 2004-2009. Ne vom gîndi care ar fi o variantă potrivită pentru a crește ritmul lucrărilor, dar nu se pune problema să apelăm la împrumuturi bancare”, a completat **Vasile Ișan**.

Mai mult spațiu pentru „Arte”

Întîrzieri ale proiectelor din cauza lipsei de fonduri s-au înregistrat și la **Universitatea de Arte „George Enescu” (UAGE)**. Planul prin care se vizează extinderea bazei materiale a universității a început în 2008 și primul tronson inclus în plan ar fi trebuit să fie gata la doi ani de la implementare. Este vorba despre reabilitarea imobilului din strada **Cuza Vodă** (unde se află în prezent rectoratul universității), clădire care a fost preluată de instituția de învățămînt superior printr-un protocol semnat cu **Episcopia Catolică**. Însă acesta a fost dat în folosință abia la începutul anului 2012 „din motive de finanțare, în condițiile în care ministerul a făcut eforturi substanțiale pentru a susține proiectul; dar nici universitatea nu a apelat la alte mijloace de substituie a acestor fonduri”, a declarat ing. **Dumitru Spătaru**, director general administrativ la **UAGE**. Investiția totală s-a ridicat la aproximativ 40 milioane de lei fără **TVA**, jumătate din sumă fiind asigurată de **Banca Mondială**, iar cealaltă jumătate de **MECTS**.

Nu toate lucrările sînt însă în întîrziere. În cazul celui de-al treilea tronson (imobilul din strada **Horia** nr. 7-9, clădirea fostului rectorat), la care se lucrează în prezent, finanțarea a fost obținută în toamna trecută. „Anul acesta, la sfîrșitul lunii mai, ar trebui să fie gata, avem toate condițiile ca să se respecte termenul pentru că avem și finanțarea de la minister, iar Banca Mondială și-a făcut deja treaba. Cu atît mai mult cu cît atunci cînd se lucrează cu finanțări externe, este mai multă rigurozitate în privința onorării termenelor”, a adăugat ing. **Dumitru Spătaru**.

Proiecte derulate pe cont propriu

Dintre toate universitățile ieșene, conducerea **UAGE** susține că instituția de învățămînt superior suferă de cel mai mare deficit în ceea ce privește numărul spațiilor destinate predării. Prin urmare, aceasta a mai înaintat la minister un proiect care vizează transformarea depozitului de la **Fa-**

cultatea de Design și Arte Plastice în sală de cursuri.

Altfel se prezintă însă situația la **Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” (UMF)**, unde, în momentul de față, proiectele de investiții nu se bazează pe sprijin financiar european. Dacă la **Arte** există o contribuție consistentă în acest sens din partea instituțiilor de finanțare străine, la **UMF** proiectele sînt începute din venituri proprii și completate cu surse de la **MECTS**. Obiectivele principale pe care le urmăresc aceste planuri sînt consolidarea corpului unde se desfășoară activitatea **Facultății de Bioinginerie Medicală** și a **Corpului B** al universității, unde finanțarea are valoarea de aproximativ patru milioane de lei. „Pentru **Ingineria Medicală** avem o finanțare de 7 milioane de lei și sperăm ca lucrările să fie gata pînă la sfîrșitul anului. De asemenea, lucrările la corpul principal al facultății, un alt obiectiv de-al nostru, s-au oprit anul trecut, dar vrem să le continuăm și să le și finalizăm”, a declarat ec. **Daniela Druguș**, director general administrativ al **UMF**.

La **Medicină** nu există, în momentul de față, nici certitudinea unui buget pentru proiectele de investiții și, „avînd în vedere că nici pînă în prezent nu avem contracte instituționale semnate, normal că situația este grea, pentru că nu știm pe ce fonduri să ne sustinem. Universitățile trăiesc deocamdată din veniturile proprii, gestionîndu-și-le cît mai bine cu putință”, a adăugat ec. **Daniela Druguș**.

Indiferent de motivul pentru care proiectele de investiții zac în rafturile universităților ieșene, acestea pot fi terminate doar dacă instituțiile de învățămînt superior găsesc fonduri proprii. În acest sens, ing. **Dumitru Spătaru** a explicat demersul universităților prin faptul că „ne zbatem să obținem fonduri, dintr-o căciulă trebuie să trăiască toată lumea, or, în ceea ce privește finanțarea, cererea este mai mare decît oferta și nu reușim fiecare să ne susținem proiectele. «Zbater» este un cuvînt potrivit pentru ce facem noi, universitățile”. Însă pînă cînd brațele ministerului se vor deschide într-atît de tare încît să cuprindă toate proiectele propuse, instituțiile de învățămînt superior au șanse mai mari să se susțină singure.

Cristina BABII
Iulian BÎRZOI

Cade lacrima Cezarului

Jalba unui comandant smerit

- politicienii sînt, de fapt, niște paria auto-confecționați
- responsabilitatea de a-ți menține țaranul fericit te obligă să te abții de la a mai tăia din monotonie

Dacă pînă și cîrmuitorul rătăcitei noastre turme și-a strivit orgoliul și s-a proclamat „umilit”, poate ar fi cazul să ne privim sus-pușii cu mai multă îngăduință. Să ne așezăm și noi pe scaunele lor ghimpate și să le simțim nemulțumirile și mîndria desfigurată. Să-i judecăm, dar cu tot cu răul lor de înălțime.

Pe proprie răspundere

- îl cred pe Băsescu cînd spune că anii în care a fost președinte au fost cei mai umilitori din viața sa

Ce frumos ar fi ca toți politicienii „răi” să-și dea seama la un moment dat că au dus prea mult crucea suferinței în spate și să ni se plîngă, umili, că au o viață grea.

Așa cum doctorul **Kelso** din **Scrubs**, care-a fost preț de vreo cinci sezoane

personajul negativ, mereu rău, aproape mereu necruțător și irațional, și-a dat pînă la urmă arama pe față. Și a dezvăluit șeful care și-a confecționat singur masca și alura celui antipatic pentru a-i ține la respect pe subordonați spre binele lor și al întregii comunități. Așa și

ei, politicienii, să fie de fapt niște paria auto-confecționați, niște martiri care iau păcatele națiunii asupra lor, izbăvind-ne pe noi și, mai mult, oferindu-ne o țintă spre care să ne direcționăm ura, ca să nu ne nimicim între noi.

Din păcate, filmele nu sînt realitate și un *happy-end* are nevoie de ceva mai mult decît un scenarist, un regizor și doi actori care se pupă.

Eu îl cred pe **Băsescu** cînd spune că anii în care a fost președinte au fost cei mai umilitori din viața sa. Pînă la urmă, poate chiar așa e. Poate, din punct de vedere social, o ducea mult mai bine

cînd era marinar, **Ministru al Transporturilor**, primar al **Capitalei** sau deputat de **Vaslui**, pentru că bineînțeles e-ra criticat, batjocorit și bălăcîrit mult mai puțin atunci decît acum. Dar e o chestie de psihologie de clasa I și de minimum bun simț, nu ai voie ca politician și ca președinte al unei țări să spui asta. Pentru că toți oamenii acelei țări, mai ales cei nemulțumiți, cei săraci, cei nenorociți, își vor raporta situația lor la a ta. „Cum poate spune el că e umilit cînd eu nu am ce mîncă?” este o reacție firească și de așteptat.

Îmi pare rău pentru domnul președinte, dar dacă a vrut să facă pe victima, nu prea i-a ieșit. Avem destule.

Ioan STOLERU

Unde se așază fruntașii

- paradoxul stă în faptul că ei au vrut locul de sus

Ai crede că e de ajuns. Că dacă nu-ți bate vîntul în buzunare, ți-ai învins și demonii. Pînă cînd urci scările, la propriu și la figurat, ajungi, însă, să-ți găsești biroul, în toată îmbelsugarea lui, antipatic și infam.

Luxul poate fi înșelător

Pentru că nu te face moliciunea pielii de pe fotoliu mai mulțumit de sine și nici pe cei pe care-i ții în frîu nu-i ferește coloana ta dreaptă, sprijinită pe spătarul perfect înclinat al șefiei. Oamenii-s pașivi, nu-i încintă nici multul, nici puținul și-s puși la punct cu lista de imprecății, cînd vine vorba de mînjirea altora cu păcate. Au nevoie de tapi ispășitori,

Anca TOMA

de vinovați cu sau fără vină și totul se reduce la cît de greu le e lor, celor de dedesubt, să trăiască în tagma condusă de unul. Un el despre care, să recunoaștem, nu știu adesea mare lucru, fiindcă birfa de lîngă tonomatul de cafea nu se pune.

În accepțiunea unui spirit cît se poate de firesc, șefii sînt căpătîni înfipite-n birouri luxoase, la catedre înalte ori în case albe, de dragul spargerii ulcelelor noastre în ele. Ne lasă rece orice stă mai departe de căldura înțelegerii că atîta consum de plăcinte necoapte o să ne roadă stomacul. Fiindcă nu știm nimic despre cei ce ne stau în frunte, dar îi porcăim cu sprinteneală, crezînd că binele făcut din hîrtii colorate îndulcește orice ultraj moral.

Paradoxul stă în faptul că ei au vrut locul de sus, ei au întins mîna după arătătoare și bicipiti de dresor, crezînd că vor putea schimba ceva, că vor cîrmui pe valuri alese de dinșii fără ca slugoii să conteste asta. S-au înșelat și ei, ne-am păcălit și noi. Ei au găsit în sertarele poziției de lider un arsenal de jucării, privind de sus cum cei mai mici împart cărțile, sufo-cîndu-le deciziile și aruncînd în ei cu mizerii. Căci din scaunele de piele ies, cîteodată, ghimpi și se adîncesc în orgoliul și-n sănătatea morală a celor ce s-au așezat, voit, pe ele.

Dictatura unui șef de casă

- „nu mai fac nimic pînă nu învață să mă respecte”

„Să îți faci tema, să-ți înveți lecțiile și să nu uiti de gunoi”, sună autoritar vocea mamei înainte ca ușa de la intrare să se închidă cu un sunet metalic în urma ei. Băiatul oftează și, deși își dă seama că trebuie să se supună, ceva în ființa lui îi spune să se răzvrătească. „Nu! A durat prea mult dictatura asta”, își spune tînărul în timp ce aruncă nervos cărțile de pe birou ce formează acum, pe jos, un morman mototolit de hîrtie. „Nu vede că mă trezesc la șapte zilnic, fac curat în cameră și duc gunoiul. Azi nu mai fac nimic. Nu-i șefa mea să-mi dicteze viața.” E îmbufnat, și „pe bună dreptate”, își zice el. Azi nici nu s-a obosit să-i facă senșurii sau să-i prăjească piinea. I-a lăsat totul pe masă și i-a dat și ordine înainte să plece. „Da, nu mai fac nimic din ce-mi spune ea pînă nu învață să mă respecte.”

Gongl cesului sună la ora patru. Trupul firav al unei femei sare sprinten din-

tre așternuturi și, în timp ce-și perie energic dinții, își clătește cu apă fata și trece colții unui pieptene prin păr, mai aruncă și cîteva haine în mașina de spălat. După ce programează în grabă măgăoaia ruginită plină cu haine din baie aleargă în bucătărie să pregătească prînzul copilașului ei. „A slăbit săracuțul, dar nu pot fi mereu acasă să-i pun să mînce.” Toacă în grabă zarzavaturi, taie în cubulețe mici un piept de găină, cum îi place „pușorului ei” și le aruncă pe toate în oală. Fuge prin casă strîngînd hainele împrăstiate peste tot și scoate din frigider ingredientele pentru micul dejun. Între timp e gata și supa așa că scoate ibricul să-și facă o cafea. „Oare cît o fi ceasul”, se întreabă femeia scotînd în grabă telefonul din poșetă. „O, nu! În zece minute vine mașina”. Uită că nu a mîncat, dar îi pare rău că nu a luat o gură de cafea. „Să nu uit să-i amintesc lui Andrei de teme. Mereu e zăpăcit.”

Andrei MIHAI

pentru a-ți ști moșia-tară în siguranță.

Ziua a treia. Deși ai putere, responsabilitatea de a-ți menține țaranul fericit te obligă să-ți stăvilești pofta de puțină acțiune, de-a mai tăia din monotonie. Răbdarea însă îți dispare mai repede decît chipsul din gură cînd încercarea unei tratative de negoț îți este respinsă pe motiv că ai boabele de mazăre prea mici.

Ziua a patra. Războiul a început și cu prima ocazie pe care ai prins-o, îți comanzi din postul omnipotent din fața ecranului trupele la luptă. După cîteva conflicte începi să regreti faptul că nu ai stat, înghițit și ai încercat să faci comerț cu o țară care nu are un craniu ca simbol al drapelului și lupi ca animale de companie.

Trei ore mai tîrziu. Nenumăratele decizii și acțiuni importante îți sînt întrerupte cînd șeful din casă îți ordonă

să mai iei o pauză și să vii la masă. Nici o problemă, dai doar *save*, închizi calculatorul și poți să dai *resume* mai tîrziu, că e doar un joc.

Paul ANDRICI

Un tribunal din savană

- în mijlocul celor pe care îi păstorea se manifesta ca un dictator

Dacă nu mi-aș pieptăna părul o zi sau două, aș avea o coamă ca a lui. Deasă, încîlcită și voluminoasă cît să-mi facă umbră împrejur. Cam așa era conturat în imaginile de pe **TVR**, de la **Teleenciclopedia**, leul, regele animalelor sau al junglei, care ajungea în casa noastră în fiecare sîmbătă seara cîte 15 minute. Iar dacă îmi amintesc bine, au fost patru materiale succesive în care s-a dezvăluit rolul său în rîndul sălbăticiunilor din unele savane ale **Africii**.

Noaptea se aude glasul regelui

În interiorul familiei, mamiferul se purta ca un tată desăvîrșit. În schimb, în mijlocul celor pe care îi păstorea se manifesta adesea ca un dictator. Unul care nu se temea să-și folosească dinții puternici cînd se întîlnea cu vreun neadapdat. Cu dantura sa putea sfîșia chiar și o cămilă pe care mai apoi o atîrna împrejurul gîtului, colindînd așa savana, pînă la familia pe care o îngrijea și cu ultima suflare. Dintr-o singură lovitură, laba sa împrăstia bucăți de animal în toate părțile. În plus, cînd răcnea, urletul său spîrgea cerul, semăna groază printre celelalte animale și fugărea urma oricărui om.

Cel mai des se întîmpla să ragă noaptea, cînd își alegea prada și se năpustea asupra ei. Își încleșta degetele, îndrepta ghearele spre gîtulejul victimei, își încorda mușchii feței și se înfîngea în carnea proaspătă de lîngă jugulara animalului. Dar nu îl mîncă acolo, pe loc. Îl tira departe de tribunalul bătrînilor și, ascuns de ochii lor, se adăpa din sîngele fiarei răpuse. Însă viața pe care regele animalelor și-a adunat-o din venele altora timp de peste 10000 de ani acum este vulnerabilă sau pe cale de dispariție. Numai părul meu flutură în vînt la fel cum i se legănau suvițele și străbuncii mele acum 120 de ani.

Iulia CIUHU

Lecții de viață în clasa I

Educatorii sufletelor neadaptate

Cei care și-au făcut cămin în casele copiilor cu autism sînt cei dinții dascăli ai acestora. Ei reușesc să îi scoată din lumea lor și să îi învețe primele cuvinte și calcule fără să fie priviți ca niște „intruși”. Ajung să se regăsească afît de bine în propriul univers, încît dacă ar lipsi, bunul lui echilibru s-ar pierde.

„Prima oară cînd am văzut-o pe Oana m-a surprins că m-a privit în ochi deși se știe că autiștii nu mențin contact vizual. Mulți ani a avut privirea umeză, simțea că este una atipică”, povestește **Simona**, răscolind printre amintirile primilor pași pe care i-a făcut în lumea copiilor care suferă de autism. A fost acum șapte ani și atunci **Simă**, cum o alintă micuții, visa în fiecare seară că **Oana** îi recită **Luceafărul**, deși ea nu scotea nici măcar o vocală. „Dar a fost un copil foarte ambițios și plîngea pentru că nu putea rosti «e»-ul, dar cînd a învățat, mai apoi, a fost extrem de fericită”, își aminteste **Simă**. Are ochii de un albastru limpede care se joacă cu imaginile din cafenea și mîinile subțiri pe care le răsucește de fiecare dată cînd se însufletește. Ceea ce o entuziasmează pe **Simona**

- Mirela a învățat că trebuie să fie inventivă ca să-l poată atrage pe micuțul „Roboțel”
- „e un copilăș normal, doar că se exprimă greu”

Îngerii ascunși între cuburile de lemn

- cînd a început, confecționa joculețe din cutii de pantofi

cel mai tare este că reușește să vadă roadele muncii sale pe chipurile micuților și în recunoștința părinților, pentru care ea este „un înger”. „Momentul în care copiii îmi zîmbesc, acesta este răspunsul pe care îl aștept și acceptarea care vine din partea lor. Atunci cînd mă văd și îmi surîd, știu că încă mai pot cu mine”, povestește tînăra aruncînd privirea spre raftul cu cărți din fața ei.

Puzzle-uri din whiskey

Acum **Oana** este în clasa a II-a și **Simona** i-a urmărit primii pași în lumea celor mari, dar și a celor mici deopotrivă. Cînd povestește despre copilă, **Simă** privește visătoare în gol și creează impresia că o are pe micuță în fața ochilor. „Ea este încununarea meseriei mele. În momentul cînd am văzut cît de mult a evoluat, mi-am zis că nu mă mai despart de meseria asta”, recunoaște fata cu o voce liniștită.

Aceleași bucurii i le dăruiește și **Ștef**, care s-a atașat afît de mult de ea, încît îi simte momentele de deznădejde. „Eram odată cu el la ora de kinetoterapie și stăteam pe bancă supărată. Ei bine, el a simțit asta și în momentul în care a venit la

mine și m-a luat în brațe, mi-am revenit. Mi-am spus că pentru el merită să zîmbesc. El a reușit să simtă ceea ce oamenii, chipurile normali, nu au simțit”, povestește **Simona** fluturînd mîinile cu înflăcărare.

Cînd a început să se dedice copiilor cu autism, creea joculețe și puzzle-uri din cutii de la pantofi și de la sticlele de whiskey, ba chiar „îl puneam pe tata să îmi confecționeze cuburi din lemn, pentru că nu se găseau”. De atunci a descoperit, pas cu pas, că altul este leacul pentru acești copii. Și i l-a dezvăluit unul dintre colegii **Oanei**, „care mi-a spus într-o zi: «Simona, cred că am găsit remediul pentru autism: dragostea. Pentru că de cînd sînt prieten cu Oana, ea deja este mai bine». Și învățătorea i-a spus atunci: «Teo, tu ai descoperit ceea ce oamenii mari au aflat foarte tîrziu»”.

Cristina BABIL

Copiii cu autism găsesc un sprijin în jocurile inventate de dascălii lor

Lecțiile setate pe două comenzi

- a fost o înfîmplare că a ajuns să lucreze cu băiețelul

Sînt șase ani de cînd „acasă” pentru **Mirela** este acolo unde copiii din familii nevoiașе primesc ajutor din partea **Centrului Diecezan Catolic din Iași**. În spatele catedralei din **Nicolina**, la „Don Bosco”, zilnic, 40 de elevi

de clasa a patra își fac temele pentru școală ajutați nu de părinții lor, cum se întîmplă în multe cazuri, ci de **Mirela**, cu care petrec restul zilei. Pe **Mița**, cum îi spun prietenii, am găsit-o într-un birou deasupra sălii de studiu, începîndu-și dimineața analizînd situația proiectelor pe care centrul le are în desfășurare. Așa își petrece zilele de muncă. Patru ore ocupîndu-se de administrația *after-school*-ului și următoarele patru rezolvînd probleme de matematică cot la cot cu micuții care au ajuns în centru în urma situației de acasă. Dar înainte de a fi angajată cu acte în regulă a **Fundației Caritas**, **Mirela** a fost voluntar în același loc, trei ani, iar, între timp, cîte două ore pe zi, se ocupa de **Darius**, un micuț bolnav de autism.

„Plecăm din Copou, de la cămin, la șapte dimineața, și ajungeam seara la nouă”, își aminteste **Mirela**, neobosită încă de toată această alergătură, care, deși acum s-a mai restrîns, implică suficientă responsabilitate cît pentru o mină întregă de angajați. Atunci însă rolul ei era altul. Să creeze legături între informațiile pe care le detinea **Darius**, dar „pe care nu le avea interconectate” după cum spune **Mița**. A fost o înfîmplare că a ajuns să lucreze cu băiețelul. Deși urma cursurile **Facultății de Asistență Socială**, altă formare specializată care să-i permită să lucreze cu astfel de cazuri nu avea. Și totuși, după ce a văzut anunțul s-a prezentat la interviu. Au urmat două săptămîni de lectii în prezența mamei și „apoi acasă citeam tot ce prindeam pe subiect. Eram motivată de fiecare dată cînd reușeam să-l învăț ceva”. Din informațiile găsite în cărți sau pe Internet, **Mirela** a învățat că trebuie să fie inventivă ca să-l poată atrage pe micuțul „Roboțel”. „Era mai rigid în mișcări și atunci l-am alintat așa”. Într-o zi, **Mița** și-a dat seama că lui **Darius** îi plac jocurile matematice. „El nu știa să se îmbrace, nu avea cunoștințele pe care copiii le au deja la vîrsta lui, în schimb, o singură dată i-am arătat cîteva adunări, iar el într-o altă zi le-a reproduș exact”. Terapia pentru micuț cuprindea și exercițiile fizice, iar în mare parte acestea se realizau prin comenzi. „Eu îi spuneam «adu-mi șoseta» sau «arată-mi ochiul», îi arătam mai întîi pe mine ce înseamnă și apoi repetam cu el de zeci de ori, părinții continuau pînă a doua zi lecția, iar uneori trebuia să o iau de la capăt”. Iar dacă, apoi, comanda nu era aceeași, **Darius** nu știa să aleagă șoseta din grămada de haine și nici să atingă ochiul de sub sprîncenele **Mitei**.

Julia CIUHU

Terapie pentru surîsuri mecanice

- „dacă avem probleme, le lăsăm la ușă”

Pe **Andreea** o rescunosc în iureșul studenților ieșiți de la cursuri, cu toate că nu am întîlnit-o măcar o dată. Caut un suflet iubitor de copii, așa că mă opresc asupra chipului ei.

Amfiteatrul în care poposim e gol și vocea ei răsună clar, dar domol. Cu-n zîmbet șagalic și-un soi de trac vibrîndu-i în glas, **Andreea** îmi povestește despre **George**, copilul căruia îi este a nu știu cîta mamă. Un copil care trăiește mai mult în lumea lui și mai puțin printre realitățile noastre. Însă nici unul dintre gîndurile astea nu o cutremură și nu-l vede pe băiețelul de nouă ani altfel decît pe orice alt ștrengar de vîrsta lui. „E un copilăș normal, doar că se exprimă greu și, uneori, are un comportament agresiv, ca în orice caz de autism mediu”, mă lămurește ea, vrînd parcă să-mi spună din toată inima că **George** e un suflet ca multe altele, poate chiar mai frumos și mai ușor de iubit.

Cutele sufletului tulbure

Andreea e acum „bază” în programul de terapie și are grijă de el din septembrie, anul trecut. Împreună cu o colegă încearcă să-l aducă pe **George** mai aproape de realitate, iar asta, în orarul ei de student, ocupă primul loc. „Sînt zile în care vrea ceva, dar nu poate să spună. «Dă-mi, dă-mi», așa rămîne blocat”, iar ea trebuie să știe ce joc l-ar liniști, cît timp îl poate lăsa să-și revină și mai ales, de cîtă dragoste și aten-

ție are nevoie. A studiat pedagogia învățămîntului primar și prescolar, a fost educator timp de un an și-acum, în primul an de master, este, încă, una din mințile tinere care speră să schimbe ceva. Măcar o viață de copil.

George a rămas însă același, cu toate că s-a atașat de toate persoanele dinaintea ei. Dar, îmi explică **Andreea** respirînd un entuziasm drăgălaș odată cu vorbele, „contează foarte mult să te pliezi sufletește cu el”. Îmi dau seama din felul în care vorbește despre **George** că s-a pus în locul lui mai des decît și-a amintit să se gîndească la sine și la greutățile ei. Și asta pentru că el îi simte fiecare tonalitate sufletească, iar „dacă avem probleme, le lăsăm la ușă. Trebuie să intrăm cu zîmbetul pe buze”. Însă **Andreea** s-a întrebat mereu cum reușește el să petreacă fiecare moment al vieții sub control, cu o voce în spate care să-i spună că un anume pas e greșit, că timpul de joacă s-a terminat.

Andreea nu e nici pe departe un om trist. A împrumutat fericirea inconștientă din zîmbetul lui **George** și astăzi nu mai știe dacă vreodată i-a fost greu. Își aminteste că a și plîns, neștiind cum să-l împace și recunoaște că și astăzi mai încearcă să-l înțeleagă.

Cu un viitor pe care nu și-l imaginează fără copii în jur, **Andreea** se întreabă, uneori, pînă cînd va avea nevoie **George** de o a doua pereche de mîini, de ochii altcuiva alături. Și cu toate că știe că va trebui să meargă mai departe, să lupte pentru o meserie, să crească ea însăși, „pe el n-aș vrea să-l las de izbeliște”.

Anca TOMA

Omagiu primului dascăl

- fetița ei de opt ani de zile vine zilnic la centru

Dulăpioarele sînt tapetate cu personaje din desene animate, iar în rafturi stau aliniate la dungă cărți de colorat, diverse materiale educative, puzzle-uri, povești ilustrate. **Elena** lasă să se vadă, pe deasupra ochelarilor, ochii verzi mari, apoi ridică din umeri: „Sînt niște copii normali, cu diferența că funcționează la alți parametri. Așa am învățat să gîndesc de cînd sînt aici.” La **Complexul de Servicii Comunitare din Buhuși**, unde este educatoare a grupei speciale de peste trei ani de zile, lucrează și cu copii care suferă de autism.

„Aceasta este o boală la început”

Corina, o fetiță de doar șase ani, privește de mai bine de jumătate de oră în același loc. Uneori stă cu ochii închiși minute întregi, țînd degetul arătător de la mîna stîngă pe pleoapa închisă și sprijinindu-și cotul pe genunchi. „Autismul este o boală la început, iar cazurile sînt, oricum, impresionante”, îmi mai spune **Elena**. „Uneia dintre fetițe, aflată în plasament familial, îi spusese tutorele să aprindă becul, la un moment dat, acasă. În următoarele zile, la centru, se juca încontinuu cu întreprupătorul, iar dacă îi spuneam să se oprească, începea să repete: «Aprinde becul, aprinde becul!», pînă era lăsată iar să se joace”.

Livia RUSU

Terapeuții ajung să se atașeze foarte mult de micuți

Nu a existat niciodată o ma-

să facă lucr

Prof. univ. dr. Radu Popa și prof. univ. dr. Robert Van Gestel

• interviu cu prof. univ. dr. Robert Van Gestel, f

Cînd doctorul Robert Van Gestel a ajuns în Iași, chirurgie vasculară se practica deja de 55 de ani în Occident. În România însă, pentru orice afecțiune a venelor, medicii amputau membrul afectat, uneori fără să existe în depozitul de medicamente al spitalului măcar rezerve de antibiotic. În aceste condiții, chirurgul belgian împreună cu soția sa au adunat o nouă trusă medicală de la fundațiile străine și în vacanțe veneau la „Sfîntul Spiridon” să trateze pacienții români și să instruiască tineri pentru o nouă specializare. Însă rana pe care medicii nu o pot cauteriza este cea a sistemului sanitar românesc. Acesta încă nu s-a vindecat de corupție.

OPINIA VECHE: Ce știți despre Iași înainte să ajungeți aici?

ROBERT VAN GESTEL: Vă pot spune că atunci știam cu aproximație cam pe unde este **România**, dar despre **Iași** nici nu auzisem. A fost totul la voia întâmplării. În timpul lui **Ceausescu** o tină româncă, **Irina**, fiica unui profesor foarte cunoscut de la **Universitatea de Medicină din Iași**, a fugit din țară la **Paris** și acolo a făcut cunoștință cu o colegă de a noastră, **Catherina**. După **Revoluție**, cînd **Irina** a reușit să sune acasă, a aflat de la tatăl său că situația în spitalele din **România** este foarte gravă, critică în multe cazuri. Atunci **Irina** a sunat-o pe prietena sa întrebînd-o dacă clinica noastră din **Bruxelles** poate oferi vreun ajutor și așa a venit **Catherina** să mă întrebe dacă m-aș putea implica într-un proiect de ajutorare a clinicii de chirurgie vasculară din **Iași**. Așadar **Catherina** a fost cea care mi-a dat numele persoanei de contact, domnul **Eugen Târcoveanu**, și am încercat să dau de acest medic, dar nu am reușit deloc. Am trimis o scrisoare, două, trei și nici un răspuns. Din fericire, în același moment, pe etajul în care lucram noi, aveam o infirmieră care nu putea avea copii. Ea m-a întrebat dacă printre cunoscuții mei se află cineva din **România** care ar putea să o ajute să adopte un copil. Eu nu cunoșteam pe nimeni personal, însă am îndrumat-o spre **Catherina**. Ea a luat legătura cu cineva aici și în scurt timp infirmiera m-a anunțat că pleacă în **România** să vadă bebelușul pentru prima oară. Atunci, împreună cu soția mea, i-am spus că vrem și noi să mergem cu ea pentru că nu reușim să-l contactăm pe domnul **Târcoveanu**. Și așa am ajuns în **Iași** într-o seară de august. În octombrie, cînd am revenit, am operat trei săptămîni încontinuu de dimineață pînă seara. Domnul **Târcoveanu** mă anunțase dina-

inte să mă odihnesc, pentru că nu o să știu încotro să apuc. Și a avut dreptate. În ziua următoare, sala de așteptare pentru operație era plină ochi. Era lume peste tot, pe bănci, în picioare. Abia din acel moment a început perfecționarea medicilor ieșeni pentru clinica vasculară.

Ce drept am eu să le spun românilor, acasă la ei, ce trebuie să facă?

O.V.: Pînă atunci nu existau cursuri de formare pentru această specializare?

R.V.G.: O, nu. Clinica s-a înființat mult mai tîrziu. Ceea ce era de-a dreptul extraordinar era faptul că existau două clinici, prima și a III-a chirurgicală, care aveau fiecare cîte 140 de paturi. Mi s-a părut anormal, pentru întreaga clinică în care lucram la **Bruxelles** existau 150 de paturi pentru toate specializările. Aici erau 280 numai pentru chirurgie, iar directorii celor două clinici doreau amîndoi să fie șef general. Eu nu am aflat decît cîțiva ani mai tîrziu că organigrama regimului comunist prevedea 20 – 25 de paturi de ambele părți pentru chirurgie vasculară. Dar nici unul dintre cei doi medici nu doreau să le pună în funcțiune pentru că amîndoi erau de acord cu înființarea clinicii, însă la vecinul. Cel mai uman s-a dovedit a fi **Victor Strat**, pe care am și reușit să-l conving să facem secția. Lui i se datorează meritul de a începe **Clinica de Chirurgie Vasculară la Iași**. Dacă **Strat** mi-ar fi spus „nu”, **Dolinescu** sigur mi-ar fi zis tot „nu”, doar pentru că deja încercasem la vecinul său.

Problema a fost că **Strat** a ieșit la pensie cîțiva ani mai tîrziu, iar succesorul său nici măcar nu voia să audă discutîndu-se despre clinică. În fața mea era

foarte amabil, respectuos, dar în spatele meu făcea tot ceea ce îi stătea în putere ca să nu înaintăm cu nimic, și asta s-a simțit imediat. Atunci mi-am zis: „Nu sînt la mine acasă, ce drept am eu să le spun românilor, acasă la ei, ce trebuie să facă?” și am decis să plecăm în **Albania**, unde deja aveam alte proiecte de pus pe picioare. Însă, în acel moment, a intervenit o a treia persoană, profesorul **Dragomir**, care era succesorul lui **Dolinescu**, de la cealaltă clinică, și care era absolut convins că trebuie înființată această secție. Cînd a auzit că vreau să plec, a venit după mine și, foarte amabil, mi-a spus că îmi pune la dispoziție 25 de paturi, îmi redă tinerii pe care îi formasem deja, îmi dă o sală de operație și astfel am putut lucra oricînd. Practic, pentru realizarea clinicii de chirurgie vasculară a jucat un rol important o suită de trei persoane. Dacă vreunul dintre aceștia trei lipsea, poate clinica nu exista astăzi.

Astfel am început să venim să operăm aici cîteva săptămîni pe an, iar cînd plecam erau încă oameni care ne spuneau „de ce nu ne operați și pe noi?”. Asta era foarte trist. Tîin minte că, la început, era o pacientă căreia i-am spus că o voi opera numai dacă reușesc să termin repede cu domnul dinaintea ei. Dacă nu, peste șase luni. Și ea m-a așteptat la ieșirea din operație și mi-a spus „de ce nu și pe mine?”. Pe urmă ne-am zis că n-ar trebui să venim să operăm în locul medicilor români care sînt foarte bine pregătiți. Nu exista nici un motiv pentru care să nu facă și ei la fel. Deci trebuia ca oamenii de aici să fie formați pentru această parte a chirurgiei. Și astfel am început să invităm medici, asistente și infirmiere la noi în **Belgia** să vadă cum se face acolo meseria aceasta.

O.V.: Exista vreun acord pentru aceste schimburi?

R.V.G.: Nu, absolut nici unul. Eram numai noi doi, eu și soția, care făceam acest lucru în colțul nostru. Problema care intervenea era faptul că studenții aveau nevoie de bani, pentru că unui medic tînăr care venea la noi îi trebuiau bani de avion, bani pentru închiriat o locuință și bani pentru viața de zi cu zi. Era imposibil. Din fericire, am găsit o altă organizație în **Belgia** care ne-a dat bani și care ne-a rambursat biletele de avion ale tuturor studenților. Dar era pentru perioade scurte, deoarece pentru a intra în **Belgia** trebuia o viză turistică, care era aprobată doar pentru trei luni. Or, în acest răstimp, studenții abia își dădeau seama cum și ce trebuie să facă. În plus, nu exista nici un spital care să

plătească rezidenții veniți doar să se uite. Ceea ce ne-a permis să avansăm a fost faptul că unul dintre rezidenți a fost foarte apreciat de profesorul de chirurgie vasculară de la noi. El mi-a spus că „băiatul acesta este un medic foarte bun. Dacă vrea să revină, oricînd îl primim”. Și atunci am întrebat „ar putea veni pentru un an?”, iar profesorul mi-a spus că „dacă găsim bani, de ce nu?”. Așa am reușit, cu acceptul universității, să aducem acești studenți în clinicile noastre pentru formare și care, pe deasupra, să fie plătiți exact la fel precum belgienii. Dat fiind faptul că era o bursă, nu plăteau taxe, totul era gratuit. Doar pentru a veni trebuiau să obțină o autorizație ministerială semnată de rege, care era, în unele situații, foarte dificil de primit. Nu din vina regelui, ci mai degrabă a **Academiei de Medicină**.

În primul an au venit cinci studenți, apoi alți nouă și în fiecare an numărul lor creștea de două ori. Dar la un moment dat am depășit bugetul, pentru că erau mulți rezidenți care veneau în același timp. Cînd s-a întîmplat asta, ne-am interesat de locurile de la toate spitalele din **Belgia**, spunîndu-le că avem niște medici tineri politicoși, români, care vorbesc foarte bine franceza. Iar oamenii în general îmi spuneau că au locuri. Astfel a fost pus în funcțiune sistemul. Am reușit să aducem din **România** un sfert dintre rezidenții care lucrau în **Universitatea Catolică din Louvain**. Deci, la trei medici belgieni, era un român. Atunci, universitatea și-a pus problema că încep să am putere foarte mare, lucru de înțeles, pentru că eu am plecat din acea universitate. Sînt profesor aici la **Iași**, dar nu sînt profesor la mine acasă. Imaginați-vă că într-o zi, chiar înainte ca anul universitar să înceapă, mă anunțau de la universitatea

gazdă că mai trebuia să plătesc 100 de euro, că mai trebuia făcută una, alta pentru tinerii care urmau să vină. Iar dacă spuneam că nu sînt de acord, răspunsul era simplu: „Nu mai veniți”. În plus, rectorul din acea perioadă era deranjat că exista cineva din afara universității care-și impunea regulile sale. Din această cauză rectorul mi-a spus: „Aș vrea un acord scris între noi și universitatea din Iași”, acord pe care eu încă nu îl primisem. Acesta a venit mult mai tîrziu, după opt ani mai exact, adică în 2006. Mai mult decît atît, ne-am dat seama că lipsesc foarte multe materiale în spitale, pe care ulterior am reușit să le obținem. Odată ce un sistem de genul acesta este pus în funcțiune, cînd oamenii își dau seama că acolo unde este nevoie și că ceea ce aduc este folositor, ei donează și sînt foarte generoși.

Am avut șansa de a ne naște de partea bună a lumii, dar pentru asta nu avem nici un merit

O.V.: Deci există solidaritate.

R.V.G.: Da, bineînțeles. Păi noi am adunat materiale considerabile. Numai la început trimiteam trei sau patru camioane pe an. Ajungeau aici cu ajutorul celor de la **Moldomobila**, care veneau în **Belgia** să aducă mobilă, iar la întoarcere umpleau camioanele cu instrumentele noastre. Uneori spațiul pentru noi era un sfert de camion, alteleori remorca ne aștepta goală. Era amuzantă această cursă, deoarece ne anunțau în ultimele clipe că au loc în camion, motiv pentru care mereu trebuia să fim pregătiți. Trebuia să avem oameni care să pună umărul la încărcat pentru că la început eram doar noi doi și mama, care ne ajuta. Mai mult, colaborem și cu

De-a lungul bistur

Clinica de Chirurgie Vasculară de la Spitalul „Sfîntul Spiridon” din Iași a fost înființată în 1994 la inițiativa prof. univ. dr. **Cristian Dra-**

gomir, care i-a avut colaboratori pe prof. univ. dr. **Victor Strat** și pe medicul belgian prof. univ. dr. **Robert Van Gestel**. Pînă în 1990 însă, în cadrul spitalului funcționa un compartiment adresat acestei specializări „care se ocupa de arteriopatii, dar numărul de operații de revascularizare efectuat într-un an era de maxim zece”, după cum spune prof. univ. dr. **Radu Popa**, șeful secției de chirurgie vasculară. După ce chirurgul de la **Bruxelles** a ajuns în **România** și a constatat situația critică din spital, acesta a revenit în fiecare an la **Iași** să ajute medicii cu cazurile mai complicate, „făcînd parte zilnic din echipa operatorie. Astfel ne-a învățat multe tehnici și cred că dacă nu ar fi venit să ne ajute nu am fi reușit să o scoatem la capăt în multe situații”, a mai adăugat prof. univ. dr. **Radu Popa**.

nsă critică în România care rurile să meargă

ondatorul Clinicii de Chirurgie Vasculară de la Spitalul „Sfântul Spiridon” din Iași

rețeaua **Caritas** a diecezei catolice și trimiteam lucruri pentru cămine de bătrâni și orfeline. Și mai amuzant era faptul că toate aceste lucruri erau depozitate cu ajutorul unui prieten colonel în **Școala Regală de Cazarmerie din Bruxelles**, fără ca direcțiunea să știe. Așa am transportat de toate, de la paturi pentru spital pînă la mese de operație. În plus, tot din solidaritate, colabora cu noi și un grup de prieteni cu legături importante, un fel de asociație care funcționa numai două luni pe an. Cîteodată se hotărâu să meargă în **România**. Adunau materiale considerabile, veneau cu o caravană pînă aici, împărțeau cadouri de **Moș Crăciun**, reveneau în **Belgia**, după care timp de zece luni nu dădeau nici un semn. Dar eu nu puteam să fac așa. Îmi amintesc că, odată, au ajuns într-un orfelinat unde saltelele erau absolut groaznice. Murdare, nespălate, umede și cu arcuri ieșite. Au mers acolo cu un camion plin de saltele noi și i-au spus directorului să ardă în fața lor același număr de saltele vechi pentru ca să le dea din camion altele.

O.V.: Existau deci, șanse de însă-nătosire în spitalele acestea?

R.V.G.: Bineînțeles că nu. De multe ori nu existau nici măcar medicamente. Directorul din **Iași**, domnul **Strat**, se întorcea spre colaborarii săi și le spunea să le administreze pacienților măcar un antibiotic pe moment. Însă aceștia răspundeau „Nu avem, domnule!”.

Noi am avut șansa de a ne naște de partea bună a lumii, dar pentru asta nu avem nici un merit. Ne puteam foarte bine naște români, unguri sau polonezi. De aceea noi, care aveam atunci spitalul foarte bine pus la punct, cînd am văzut în ce situație sînt spitalele de aici, nu puteam rămîne fără să facem nimic. Am înțeles de multe ori rezidenți care

ului

Acesta apreciază că înființarea secției de chirurgie vasculară a avut un impact major pentru comunitate. „Dacă pînă în 2007 se operau în medie 300 – 400 de pacienți, din momentul realizării secției numărul intervențiilor a crescut logaritm, în 2011 numărul lor fiind egal cu 1.100”. În ianuarie 2012 conducerea spitalului a hotărît să dea clinicii numele doctorului care a ajutat la înființarea acesteia, **Robert Van Gestel**. Decizia a fost „de mulțumire pentru un om care de 22 de ani și-a sacrificat vacanțele sale pentru a veni în România și după-amiezile de acasă pentru a tria material folositor Spitalului «Sfântul Spiridon». Rămîne un exemplu de dăruire pentru semenii care greu se poate egala”, a conchis șeful **Clinicii de Chirurgie Vasculară „Robert Van Gestel” din Iași**.

ne-au întrebat de ce facem asta. Și simțeam că o spuneau pentru că nu înțelegeau de ce sîntem interesați. Mai mult chiar, într-o zi, unul dintre colegii mei români, care a trecut pe la noi, ne-a spus că a auzit ceva neplăcut. Mi-a spus „există păreri la Iași despre dumneavoastră care sînt departe de a fi amabile”. Ce se întîmpla? Pentru a obține viza, românii trebuiau să dovedească faptul că pot studia, că erau înscrși la universitate și că au o bursă cu care să se descurce în **Belgia**, lucru de înțeles pentru că nu puteau să vină la noi și să trebuia să fie întreținuti sau trimși înapoi acasă. Această bursă trebuia să fie de aproximativ 1.000 de euro, însă suma pe care o alocam era un pic mai mare, 1.200 de euro, să spunem, din cauza inflației. Într-o zi, un student care trebuia să vină la noi, îmi cere certificatul, îi spun că are o bursă de 1.100 de euro și cîteva săptămîni mai tîrziu află de la profesorul său de stagiu din **Belgia** că suma fixată pentru bursă este de 1.250 de euro. Atunci studentul și-a spus: „Uite explicația: proful de stagiu plătește 1.250 de euro, iar Van Gestel ne dă doar 1.100. Deci 150 rămîn în portofelul său.” Evident că nu este adevărat, nu sînt eu cel care plătește bursele, iar banii aceia nu trec prin conturile mele. Însă nu sînt sigur dacă oamenii au aflat.

O.V.: Proiectele acestea s-au desfășurat prin intermediul fundației „Pentru România”?

R.V.G.: Nu, fundația am creat-o mai tîrziu pentru că, prin intermediul ei, se putea demonstra faptul că nu spălăm bani. Am înființat-o în momentul în care am început să cerem ajutor din partea persoanelor fizice ca să plătească burse private studenților români. De asemenea, am decis să realizăm o asociație non-profit pentru că, atunci cînd ceream ajutor la minister, funcționarii mă întrebați pe cine reprezint, iar cînd le spuneam că mă reprezint pe mine ziceau „bine, însă este un pic complicat”.

O.V.: Care sînt reușitele fundației pînă acum?

R.V.G.: Esențiale sînt mobilitățile pentru studenți. De exemplu, anul acesta sînt aproape 40 de rezidenți care lucrează în **Belgia** prin intermediul asociației noastre. Ar face-o prin universitate, dar aceasta nu le permite să studieze decît doi ani, timp în care pot beneficia de bursă. Dar acum, fiindcă circulația în **UE** este liberă, tînarul care a studiat deja doi ani la universitate, care lucrează și se înțelege foarte bine cu colegii săi de acolo, își poate face un contract pe o perioadă nedeterminată, fără acordul universității, dar cu condiții diferite deoarece trebuie să plătească taxe. În această situație, studentul trebuie să primească un salariu mai mare sau cel puțin echivalent cu bursa pe care o primea pe perioada acordului dintre cele două instituții de învățămînt ca să se întrețină. Pe mine nu mă deranjează faptul că cineva care prestează servicii este plătit corespunzător. Nu sînt

de acord, însă, cu profesorii care acceptă astfel de stagii pentru a profita de condițiile dificile din **România** și pentru a angaja medici pe salarii mai mici față de suma care trebuie plătită pe același post unui doctor belgian. Pe de altă parte sînt și proiecte care au rămas în paragină. Am încercat să punem pe picioare la **Iași** o bancă de țesuturi cu acordul celei din cadrul **Clinicii Universitare Saint Luc din Bruxelles**. Nu știu exact cum, dar s-au înțeles trei medici: un ortopedist, un plastician și încă unul. Toți trei au spus: „Formidabil, dar o facem la mine. Nu, la mine. Ba nu, o facem la mine.” Și normal că nu s-a mai făcut nimic. La fel, sînt cîteva ani de cînd am încercat să înființăm la **Iași** un centru de îngrijiri paliative. Am tratat cu universitatea, cu **Caritas**, cu fundații ortodoxe, dar fără rezultate. Toți vor, dar nu există inițiativă. Acum am auzit că s-a deschis un astfel de centru, dar este privat, ori medicina privată nu este pentru toată lumea, ci doar pentru cei care își permit.

Scopul nostru inițial a fost ca bolnavii din **Iași** să fie îngrijiți bine de oameni pregătiți care au avut ocazia să vadă cum se fac lucruri similare în străinătate. Însă această dorință a noastră nu funcționează aici.

O.V.: Pentru că rămîn acolo?

R.V.G.: Nu. Revin în țară, dar nu găsesc locuri de muncă pentru că există o corupție imensă în lumea medicală de aici. Și îmi vine în minte un exemplu nu foarte vechi. Am avut o studentă rezident care a studiat la noi doi ani și opera foarte bine. La sfîrșitul stagiului l-a întrebat pe fostul ei director din țară dacă și-ar putea continua meseria aici, să implementeze anumite lucruri pe care le-a învățat la noi. Iar tipul i-a spus „da, bineînțeles. Îmi puneti pe masă 300.000 de franci belgieni, care înseamnă 8.000 de euro, și puteți veni oricînd”.

O.V.: Atunci sînteți de acord cu tinerii medici români formați în străinătate care susțin că în țară nu au nici o șansă pentru a-și profesa meseria?

R.V.G.: Da, cred că au dreptate. Ceea ce urmează să vă spun nu am putut verifica, dar cred că este adevărat. Cineva de aici mi-a spus că, dacă un tînar student află de existența, spre exemplu, la **Pașcani**, a unui loc pentru un medic chirurg, o să meargă la conducere să afle mai multe detalii. Acolo, trebuie să aibă pentru funcționari un plic, pe care să-l uite pe biroul lor, și atunci conducerea spitalului îl va scoate la concurs, publicînd un anunț într-un ziar. Dar prin acel plic, anunțul nu se mai face într-o publicație locală, ci undeva prin **Arad**, pentru ca nimeni să nu îl vadă. Vă mai pot da un exemplu. Cunoscut un excelent neurolog român care a venit la noi să lucreze, a revenit aici, apoi a studiat iar în **Belgia**, și spera să revină. Într-o zi, însă, a trecut pe la noi și, înainte de plecare, mi-a spus că „aș vrea să știți următorul lucru. Nu am nevoie de bani. Problema nu este aici.

„Scopul nostru inițial a fost a fost ca bolnavii din Iași să fie îngrijiți bine”

Dar dacă mă întorc în România, în doi ani o să lucrez ca ei, lucru pe care nu îl vreau. Prin urmare prefer să mă expatriez și să rămîn aici.” Iar acum, dumnealui ocupă un post important într-o universitate franceză. Cred că acest om, aici sau oriunde în țară, ar fi făcut un serviciu extraordinar de neurologie. Este păcat. **România** pierde în acest fel. Mulți tineri care vin la noi ajung la un moment dat să se descurce atît de bine, încît reușesc să schimbe lucrurile prin numărul lor, dar acest lucru nu s-a înțeles și în **România** pentru că au fost descurajați și au plecat încetul cu încetul. În țară aici nu a existat niciodată această masă critică care să facă lucrurile să meargă.

Sînt tineri care vin să studieze la noi și care nu vor să se mai întoarcă. La început studiau în **Belgia** un an sau doi de formare. Acum, am ținut cîteva ore aici la **Iași** și prima întrebare pe care mi-au adresat-o la terminarea cursului a fost: „există posibilitatea să venim să facem toți anii de pregătire la voi?”, iar alții care sînt în anul al III-lea mi-au spus că vor veni să studieze al II-lea ciclu la noi în universitate. Consider că și aceste două aspecte sînt foarte îngrijorătoare pentru **România**.

„Dragă domnule, medicii români sînt un flux continuu”

O.V.: Pe de altă parte sînt străini, francezi, care își iau diploma aici și apoi pleacă în țara lor pentru a se înscrie la rezidențiat. Ce părere aveți despre afirmațiile reprezentanților Ordinului Medicilor din Franța care au anunțat că nu vor mai accepta la concurs astfel de studenți?

R.V.G.: Este adevărat, însă acest sistem este de-a dreptul bolnav, prost gîndit. De exemplu, în **Belgia**, același sistem prevede că „anul acesta putem forma numai X specialiști”. Dar pentru ca spitalele să funcționeze trebuie mai mulți asistenți, motiv pentru care lăsam să vină cadre din **România, Polonia** etc. Deci este illogic ca politică, pentru că odată ce studenții belgieni formați de noi termină studiile, pot rămîne în sistem, pentru a acoperi această nevoie pe care ministerul o repară pe moment primind cadre din străinătate. Acest sistem este făcut pentru a diminua numărul medicilor, după un calcul foarte greșit

în **Belgia** și cred că în **Franța** la fel. În plus, este prost gîndit și din alte două cauze. Eu, de exemplu, am o diplomă de medic, sînt înscris în **Ordinul Medicilor**, dar de nouă ani nu mai profesez, pentru că sînt pensionat. Dar tot fac parte din acest ordin. Deci acest sistem calculează cîți medici sînt pentru 100.000 de locuitori fără a ține cont de pensionari, care evident că nu mai lucrează, sau de doctorițele care pe lîngă serviciu întrețin și casa, lucrînd part-time. Din cauza aceasta își dau seama, tîrziu, că în cîteva ani nu vor mai fi oftalmologi, ginecologi sau altfel de specialiști.

O.V.: Conform unor statistici, numai anul trecut 2.000 doctori au plecat în străinătate.

R.V.G.: Eu am aflat în aceste zile că cifra ar ajunge și la 10.000 dacă am aduna ultimii ani. Legat de asta, îmi amintesc că am sunat acum cîteva săptămîni la **Ministerul Sănătății în Belgia** să întreb de un dosar al unui rezident și i-am spus funcționarei „ascultați, durează 100 de luni. V-aș fi înțeles dacă ne aflam la începutul anului universitar, cînd studenții abia vin, dar sîntem în luna decembrie.” Și ea mi-a răspuns: „Dragă domnule, medicii români sînt un flux continuu”. Sînt cîteva ani de cînd a început acest fenomen. Puneți-vă în locul lor. Ați urmat o formare profesională strictă care v-a luat cîteva ani buni de studiu, lucru destul de dificil. V-ați perfecționat în străinătate, ați învățat tehnici noi și aveți abilitatea de a utiliza aparate moderne. În schimb, cînd reveniți în țară pentru a lucra, directorul vă spune: „De acum încolo veți lucra cum lucrez eu și veți uita tot ce ați învățat dincolo”. Nici nu intră în discuție să-i poți folosi instrumentele, iar cînd pleacă în vacanță le înțuie în dulap și pleacă cu cheia la el. Ce ați face în locul lor? Ați aștepta politicieni să revină șeful și să întrebați „domnule, vă pot folosi aparatele?”. Iar dacă nu utilizați un timp aceste aparate vă pierdeți din experiență. Am întrebat acum cîteva săptămîni un tînar radiolog care e la noi cum merg lucrurile și mi-a spus „excelent, pînă acum doar am văzut radiografii, acum le fac”. Rezultatul cursului: este în **Lille**, în **Franța**, definitiv, împreună cu soția sa oftalmolog.

Iulia CIUHU

Singurătate vegheată de candelă

În casa Macovei locuiește cea mai bătrână familie din satul Cernești. De mai bine de jumătate de secol, 'nea Dumitru și tanti Lucica au învățat să înfrunte timpul împreună, mereu nedespărțiți. „Bunelul”, cum îi spun nepoții, a lucrat ca asistent medical sau felcer. Tanti Lucica, în schimb, a lucrat la colectiv, scrijelind pământul cu sapa sau chiar cosind și a avut grijă de casă și de copii. Amândoi au strâns în desaga vieții povești de spus la gura sobei, însă de cele mai multe ori nu au cui să le zică. Acum sînt unul pentru celălalt bastonul în care își sprijină anii atunci cînd lumea uită să le mai păsească pragul casei din chirpici.

„Da, am auzit de 'nea Macovei. Stă pe vale. Mai vine pe aici să mai bea cîte un pahar de ceva”, îmi spune unul din clienții barului de lângă școală. „Era om respectat pe vremea mea”, intervine alt bărbat, ceva mai în vîrstă decît primul. „El făcea injecții copiilor bolnavi, femeilor și cu morfină bătrînilor cu dureri și care mai aveau puțin pînă să moară. Apoi, știai că dacă vine Macovei cu popa, că el era și dascăl, e gata moșneagul”. Face o pauză să dea pe gît paharul mic și să comande un altul. „Din cauza asta era între noi o glumă, la moșnegii care fumau...”, se oprește să-și aprindă țigara. „...și beau, le strigam «Tataie, ți-i dor de Macovei de bei?». Na, eram tineri pe vremea aia. Acum strigă alții la noi de popă și de cimitir.”

Singurii șase din județ

Acasă la 'nea **Macovei** m-a condus un nepot de-al său. Nu a mai strigat la „bătrîni”, ci m-a invitat el în locuința din chirpici, cu cerdac, geamuri mici și cu tîmplăria scorjită de timp. E o casă mică cu două camere despărțite de un hol mare. Pe bătrîn l-am găsit întins în pat, iar pe soția acestuia, tanti **Lucica**, pe un scaun lângă căpățiul acestuia, citindu-i. Așteaptă să mă așez în capătul celălalt al camerei, la masă, apoi îmi împărtășesc cît sînt de fericiți că le mai calcă oamenii pragul. „Toată iarna și mai ales cînd a fost zăpada mare, un nepot ce mai trecea pe aici să vadă dacă mai trăim, să mai aducă lemne sau apă, că noi nici nu puteam deschide ușa din cauza zăpezii”, spune ofînd tanti **Lucica**. În cameră începe să se lase întunericul și doar un pahar afumat transformat în candelă împrăștie molcom puțină lumină. Pe masă sînt cîțiva sfințitori unși din belșug cu miere și nucă, iar lângă ei o pungă de stafide desfăcută.

„De mine ce pot să-ți zică?”, în-

Familia care a adus tranșeele războiului în dispensarul din sat

'Nea Dumitru și Tanti Lucica au aproape un secol de amintiri

cepe gros, asemenea unui popă, bătrînul. „Am 88 de ani. Îs mai mare cu doi ani decît nevasta. Amîndoi copaci găunoși de acum.” Și încearcă să ridă, dar o tuse nervoasă nu-i dă voie. Îmi povestește mîndru, făcînd pauze lungi de fiecare dată cînd obosește, că a făcut școala generală în sat apoi patru ani la **Scoala de cîntăreți bisericești din Iași**, căci de mic îi plăcea să fredoneze psalmii și rugăciunile în strana bisericii, și un an la **Ofiteri Sanitari**. „De război am scăpat că aveam liceul. Așa era atunci. Carte mai multă am avut doar eu și alți cinci pe tot județul Botoșani cînd ne-a chemat la comandament.” E întrerupt de altă tuse, așa că tanti **Lucica** continuă să-mi povestească cum, deși era educat, soțul ei nu a scăpat de armată. A fost detașat la **Abrud**, în județul **Alba**, la **Subofiteri de Munte**, unde „a făcut într-un an ce au făcut alții în trei, că instrucția era grea tare”.

30 de medici în 30 de ani

Din 1950 s-a întors însă în comuna natală, în **Todireni**, unde s-a angajat ca felcer, cum erau numiți asistenții medicali în acea perioadă. „În 30 de ani de meserie am întîlnit tot felul de probleme. Epidemii nu am avut, dar erau cazuri de scarlatină și hepatită pe care o găseai peste tot. În rest, mă ocupam mai mult cu deparazitarea prin școli, cu îngrijirea lehzelor și ce mai spunea medicul detașat la noi să mai fac.” A schimbat 30 de medici în tot atîția ani de meserie. „Nici unul nu voia la țară așa că plecau cît de repede puteau. Mereu ziceau că sînt doar în trecere.” Își pune mîinile pe piept încrucișînd degetele și parcă începe să doarmă, dar îl face atent tanti **Lucica**, așa că îmi povestește în continuare. „Am avut doctori de prin toată țara. A venit unul din Timișoara. Niculiță îl chema și nu știam ce să-i dăm de mîncare că nu era obișnuit cu de-ale noastre, dar foamea l-a învățat.” Oștează adînc, parcă încercînd să-și adune forțele care i-au rămas ca să-și amintească mai bine. „Eram tînăr odată, mergeam la petreceri. Eram «Macovei care face in-

jectii la femei». Așa mai rîdeam eu cu prietenii mei.” Întunericul a pus stăpînire pe întreaga încăpere. Candelă este singura care mai împrăștie cîteva raze calde de lumină în camera neagră, desenînd umbre lungi pe varul albastru al pereților. Tanti **Lucica** se ridică greu de pe scaun să aprindă becul acoperit cu un ziar „ca să nu deranjeze la ochi”. De cum s-a luminat camera vîd pe un perete o carpetă cusută de bătrînă, fotografii îngălbenite așezate în rame scorjite și icoana pusă la loc de cînte într-un ștergar brodat.

„În sat erau multe lucruri odată, dar s-au distrus. Era o casă de nașteri, cantina care făcea mîncare pentru angajați și lehuze, dispensarul unde doctorul avea o cameră, trăsura cu căruțaș cu care aduceam mîncare și medicamente. Cîte nu erau?” Oștează în timp ce-și tînuiește privirea în tavan. „Atunci stătea acolo medicul, la dispensar. Îl găseai și noaptea și ziua. Nici la gagici nu pleca, veneau ele la el.” Începe să ridă gros, gutural, și geamurile parcă vibrează lovite de sunetele vocii sale. „Acum are doctorul din sat program cîte două ore pe zi și nici atunci nu vine.” De supărare animă ritmul în care vorbește, dar vocea îi este din ce în ce mai stinsă. „A obosit”, îmi spune tanti **Lucica**.

Cruțată de un rus

„Am avut amîndoi viață grea. Eu am săpat tranșee mai bine de șase luni cînd aveam vreo 16 ani”, spune bătrîna. Atunci a scăpat de moarte de mai multe ori, însă cel mai clar își amintește cînd a fost salvată de la înec de un rus. „A fugit din convoi un băiat și a sărit în Sitna. După el am zis că sar și eu, numa' că eu uitasem că nu știu să înot. Mă gîndeam doar la cum să fug mai repede de ruși.” Era la jumătatea lunii octombrie, iar apa prindea deja cîte o foită subțire de gheață pe timpul nopții. S-a apucat cu putere de iarba de pe fundul apei și s-a tras spre mal unde i-a venit în ajutor o răchită. Aici o aștepta rusul cu pușca la ochi, gata să tragă, dar s-a răzgîndit și i-a întins patul armei. „Nu știam

• „cînd a fost zăpada mare, un nepot ce mai trecea pe aici să vadă dacă mai trăim” • cînd îl vedeau pe felcer că umblă cu dascălul prin sat, oamenii știau că cineva e pe moarte • toți copiii le-au plecat de acasă

ce să fac, dacă să ies sau să rămîn în apă. Am ieșit, dar sus m-a așteptat o bătaie bună și după ce m-au învinetit bine am rămas întinsă pe pămîntul rece ca să-mi revin.” Mergea zilnic zece kilometri sau mai mult, în coloană, pînă în zonele unde soldații ruși aveau nevoie de tranșee, iar acolo trebuia să-și facă norma zilnică. Trebuia să sape un metru jumătate adîncime și cinci metri lungime că altfel „mîncam bătaie și nu mai mîncam altceva la masă”.

Munca la tranșee și soldații ce îi supravegheau permanent nu le-au furat complet copilăria. Își amintește cum s-a încăierat cu o colegă cu care lucra, fată din același sat, în canalul săpat pe jumătate. „I-am tras o păruială bună că nu voia să scoată pămîntul din șanț. Am flocait-o olecută și ne-am întors la săpat. Na, eram copchii”, apoi fața i se luminează cu un zîmbet ce lăsa să se vadă dinții albi. Trece mîna prin fața ochilor încercînd parcă să dea la o parte un vîl. „Multe am făcut. M-am luat la hartă și cu un ofițer că mi-a luat baticul. Eu eram în coloană, iar el pe cal și cînd a trecut pe lângă mine mi l-a luat. Dar eu ce m-am gîndit?”, și făcu ochii mari de parcă ar trăi din nou momentul, „că nu au voie să se ia de noi fără motiv, așa că mi-am făcut curaj și m-am dus de l-am luat înapoi. Eram mică și drăcoasă cînd eram tînără.” Cade pe gînduri o perioadă și doar respirația grea, ca un sforăit, și focul ce trosnește în sobă mai întrerup liniștea camerei. 'Nea **Macovei** a adormit cu totul, cu mîinile încrucișate pe piept, respirînd rar și apăsător.

„La 13 ani e gata de măritat”

„Acum vreo 70 de ani, pe 25 martie era să moară tot satul. Dumnezeu ne-a scăpat că a nins puternic

Andrei MIHAI

Cînd lumea pare să îi uite, bătrîni se încălzesc cu poveștilor spuse la gura sobei

De tranziție

De la jurnalist la prim-ministru

● după ce fuga în afară a alfabetizaților va căpăta proporții, probabil în locul unde se ridicau școli sau universități vor săpa băieții guri de mină ● a doua zi, mergînd printr-un cartier al Clujului, m-am înfîlnit cu cei care-și duceau morții la groapă

Cocteil Molotov

Batalioanele de asalt, pentru liniștea țării

● cîțiva derbedei îl molestează pe Cornel Pumnea și televiziunea răcnește că minunata noastră democrație este în pericol

Inimaginabilă, ca amploare și ca efecte, acțiunea, vajnica acțiune minerească din 14 și 15 iunie. Titlul mi l-a oferit un jurnal nemțesc care, încă de la prima pagină, nu ezită să-l clasifice pe „ales” ca fiind „unul dintre cei ce experimentează metode mai vechi, dar temeinic verificate”; de altfel, probabil că ne mai rămîne să așteptăm o noapte a vinătorii de intelectuali, unde cei vizati vor fi luați de-a valma, ochelariști, bărboși, îmbrăcați în blugi, purtători de tricouri cu inscripții în engleză, adică, mai pe lămurirea tuturor, nenorociții ce-și vor fi purtat, la ei, carnetele de student sau legitimațiile de serviciu din universități și școli. Pesemne că vă veți întreba, inocenți în imposibilitatea de a întrezări de unde pornește cabala, ce anume ar putea duce la represiunii extinse. Nu mi-e greu să ofer acum un scenariu, pentru care îmi rezerv dreptul de a cere *copyright*: apare la televizor, spune că a fost rănit (asta după ce, cu câteva minute mai-nainte, **Marinescu**, ori **Popescu**, ori **Stark**, ori **Mitu** vor fi gîfîit, deja, în microfon, că **X-ulescu** a fost ucis, secundanții maltratați și că **Revoluția** e-n pericol, că armata e cu ei / noi), își arată zgîrietura de pe brat și aruncă multitudini binecuvîntarea pentru jaful și omorul generalizat. Între timp, „Cinste lor, / Cinste lor, / Cinste

lor / Minerilor!!”. Și așa se va salva țara de la pieirea la care o ducea produsul occidental neacclimatizat în **România**, numit „democrație”. Nu’s cine îmi tot cînta la ureche cum că minerii n-au acționat în deplină cunoștință de cauză. De-aici și pînă la a afirma că deveniseră necesari nu mai e decît un singur pas. După ce fuga în afară a alfabetizaților va căpăta proporții, probabil în locul unde se ridicau școli sau universități vor săpa băieții guri de mină. Cam aici se ajunge, în cele din urmă. E înfiorător că uităm lecțiile oferite de alții, mai pătiți ca noi, acum o jumătate de secol. Resurrecția aceasta a plebei imunde asupra singurelor valori recunoscute ale țării scoate la iveală ura atavică a neîmplinirii asupra celui ce și-a făcut, de bine, de rău, un drum în viață. Corolar: fac minerii, nu minerii pe care-i știm din poezioarele lui **Victor Tulbure**, ci unii mai „serioși”, legea presei, alături de tipografi. În mod logic, locul nostru de muncă ar trebui să se mute în subteranul de unde au răsărit. Chiar mă-ntreb dacă, pentru zilele petrecute în **Capitală**, guvernul nu le acordă spor de pericolitate, că-l merită, săracii. Au venit cu lămpașele și-au plecat cu radio-casetofoane „Sony”. Las’ că becuri mai găsesc ei...

Acum îmi veți spune că sînt, eu însumi, violent și că invit la violență, ca să folosesc limbajul predilect al „vîrfurilor de decizie”, vorba lui **Brucan**. Departe de mine interesul absurd de a stîrni magma altercațiilor: păcat, însă, că **Universitatea** s-a aflat la un centimetru de abisul ce i-ar fi adus prăbușirea. Și păcat că am văzut cum începe un război fratricid!

Mihai-Răzvan UNGUREANU în „Opinia studentescă”, nr. 30 – iulie 1990

pagină realizată de Ioan STOLERU

Opinia veche – Nr. 424 – 19 - 25 martie 2012

Reporter de front

Blugii ne erau plini de sînge

● calfele cizmarului trăgeau în noi ca în iepuri

Am în fața mașinii de scris batis-ta pe care am înmuiat-o în sîngele celor care au căzut la cîțiva metri în fața mea. Și nu știu dacă ați mai vă-zut pînă acum flăcările de la gura ar-melor automate dincolo de cîmpurile de instrucție ale armatei sau de timpurile vînătorii. Nu știu dacă de-tunăturile v-au mai fost cunoscute în afara sunetelor casnice, habituale. Și tot așa, nu știu dacă ați simțit vreodată mirosul dulceag al singelui împrăștiat pe trotuare. **Dumnezeu** știe dacă m-aș fi gîndit vreodată, la vîrsta asta, că există o Moarte pe care s-o împrăstie cei care vorbesc tot românește.

În seara zilei de 21 Decembrie, s-a tras prima oară și au căzut primii. E cumplită revelația faptului în sine; fiindcă ti-e tare greu să crezi că te-ai aruncat instinctiv la pămînt, în șuierul gloantelor, iar, cînd te-ai ridicat de jos, ti se lipiseră blugii de pielea picioarelor, fiindcă erau plini de sînge. Cît de incredibilă a fost lovitura bastoanelor și a paturilor de pușcă asupra trupului! Cîta simțire ai mai fi putut avea cînd tălpile adidasilor se încheiaseră în bucățile de creier risipite pe jos! Așa-i că am dreptul să plîng?

Putîn mai încolo de locul în care strigam, îmbărbătîndu-ne unii pe alții și încercînd să nu ne oferim inconști-

enți bătăii armelor ucigașe, un fetid miros de motorină arsă îl împrăstiau tancurile. Ne-am dus la cei ce trăgeau în noi ca în iepuri, simțindu-se atotputernici între ațîția nevolnici, și le-am arătat obrazul, i-am înconjurat, amintindu-le de părinți și rugîndu-ne de ei ca de soare. Apoi am crezut, am vrut și vrem să credem că nu înțelegeau ce vorbim. A doua zi dimineată, mergînd printr-un cartier al **Clujului**, m-am înfîlnit cu cei care-și duceau morții la groapă. Și ca batjocorirea noastră să fie deplină, hienele din seara precedentă îi tîrșiseră prin piață, intimidîndu-i pe cei slabi și îndîrjindu-i pe ceilalți. Ce-au făcut cu blindatele? Ca la **Timisoara**, au „ras” etajele superioare ale blocurilor, ferestrele luminate, ca să-i secere pe curioși. Și-au reușit de atîtea ori!

Cînd orașul devenise o mare de lumînări aprinse, alții, în demența renunțării la renunțări, fixau prin luneta puștilor ochii, obrajii celor care plîngeau de bucurie la aflarea marilor vești. Sînt cei pe care îi cere minia noastră!

Iar dacă ne-a rămas de învățat, atunci singur glasul libertății este!

Mihai-Răzvan UNGUREANU în „Opinia studentescă”, nr. 2 – 26 decembrie 1989

Mihai-Răzvan Ungureanu, actualul prim-ministru al României, scria în anii facultății la revista „Opinia studentescă”, una dintre puținele publicații care avea curaj, în perioada comunismului și în tumultoasa tranziție de după, să publice texte cu atitudine, care reflectau opinia străzii, și nu cea a Partidului unic sau a celor care au preluat ulterior conducerea. Am găsit în arhive cîteva texte pe care le-am reprodus aici, cu scopul de a readuce cîteva pagini de istorie într-una de actualitate.

Martor ocular la marșul de pe 24 octombrie din Iași

Etichete de bere pe sticle de ulei

● găgăuzii ne fură pămîntul strămoșesc, Președintele șade ascuns în castelul de la Cotroceni

Nu-mi dau seama cît de mult pleacă **Gorbaciov** capul la mitingurile din **România**, la cele datorate situației de peste **Prut** îndeosebi. În locul lui, m-aș fi culcat pe alea șapte sute de mii de dolari, de la **Nobel**, i-aș fi cedat locul lui **Elțin**, succes, bătrîne!, vezi că musulmanii se agită, letonii nu stau în banca lor, în plus, și pe moldoveni îi mănîncă niște viermi – calmează-i pe veci, că merită, nu cunosc „realitățile istorice concrete”! Și fără **Elțin** au apărut ciudații de găgăuzi, iviți în istorie ca etichetele de bere pe sticlele de ulei, și tot fără **Elțin**, că pentru celălalt nu bag mîna-n foc, și-au dat seama că ei mai lipseau de la împrăștierea pe etnii, cum se practică acum în gău-noasa **Uniune**. Ca la pomana mortu-lui, și-au tras în farfurie ce le-a fost pe-aproape; cui îi păsa că aveau atîta drept asupra pămîntului cît am eu, acum, asupra redacției de la „Opinia studentescă”? Mă-ntreb sincer dacă oamenii ăștia, de rămin peste noapte la vreun hotel, nu pleacă dimineata împreună cu lenjeria de pat, după ce și-au încîrligat numele pe pînă. Ne-sănătoși, maică! După ce se prind de tine ca neghina de grîu, te sug un timp și-apoi te-aruncă, ca pe otrepe.

Din ce fundătură au răsărit nici bu-nul **Dumnezeu** nu știe, fiindcă i-a exmatriculat din documente, într-atît de importanți erau!

Aici facem mitinguri, scriam. Ieri unul, azi unul, ieri vin două sute, azi o mie, mîine, însă, ne vom îngriji, ca buni români ce sîntem, de week-end și de filmul polițist de la un’spe noap-tea, apoi ne-nvelim mai bine cu pă-tura. Miercuri, pe neștiute, inimoșii din **Copou** (figurile de studenți care pun bete în roate liniștii naționale, cu antecedente de dinainte de alegeri) au coborît către centru, doar-doar or ieși din sfînta adormire cetățeni, „cins-titi” ai **Iașilor**, aceiași capabili să vo-cifereze, ore în șir, pentru orice alt-ceva. Să vii lîngă studenți tot politi-că se numea să faci, stimată „om de bună credință”, și încă una înaltă. Așa, s-a transformat într-o lecție se-veră de patriotism, poate inutil oferită celor care se scobesc în nas cînd se cîntă **Imnul**. Au rămas cu idiosin-crazii schizofrene din mai sau iunie, aplaudîndu-și în dreapta și-n stînga candidații. Iar acum, cînd chiar este nevoie de tot românul, se uită după picioarele portarului și reclamele de la peluză. Două sute de oameni la o demonstrație într-un oraș cu patru

sute de mii de locuitori și la treizeci de kilometri de **Prut** = aglomerație de coadă la carne. După ce au cobo-rît la statuia lui **Ștefan**, după ce a vorbit un părinte de la **Mitropolie**, după ce s-a cîntat „Doina”, în fine, după ce se sfîrșise totul, politistul de pe margine a făcut, și el, remarca: „Acum mergeți să vă odihniți, că iar avem alegeri acus’!” Săracul, atît a priceput...

Mihai-Răzvan UNGUREANU în „Opinia studentescă”, nr. 46 – noiembrie 1990

Bucurie pe poante

Balerinii se încălță de la Prada

Pasiunea este când scrîșnet de aripi, când tropot de cai. Când stă în mîini și se dă peste cap, când este ridicată în aer, de talie, ca un fulg. Când este nimfă, când este Șeherezadă. Când se prinde într-un elan donquijotesco cu un evantai de iluzii la piept, când se lasă pradă unui delir halucinant. Spectacolul „De la clasic la modern” ne-a arătat că, atunci când este Gala Extraordinară de Balet la Iași, pasiunea se poate trăi diferit, dar cu aceeași intensitate și într-o coregrafie clasică și într-una experimentală. Joi, 15 martie, de la ora 18.30, în sala de spectacole a Casei de Cultură a Studenților, preț de două ore, spectatorii nu au respirat. La răstimpuri doar au izbucnit în aplauze frenetice – mereu în contratimp cu finalul actelor de balet. La sfîrșit și-au dat seama că nu există nici o ruptură între clasic și modern. Ci doar o însoțire a lor, ca într-o nuntă a lui Figaro.

Adagio cu Chopiniana

Seducția are bratele atît de goale, de lungi și de fine, încît pare o nălucă. Pare un cocor cu aripile crescute pe dinătru, atît de tare și dureros de frumos, încît ai impresia că-i vor străpunge pieptul și sufletul îi va ieși printre coaste. Este mică și plesnește de bucurie ca un boboc de sakura. Când se ghemuiește în sine, e ca un nufăr care a explodat în floare printre corole de minuni ale lumii, scuturîndu-se la fiecare murmur al lacului. Pare un fluture ale cărui filifiiri stau să se frîngă de aer. Iar cînd se lasă ridicată de brate viguroase, se sublimează pînă devine un a-bur alb și dens ca o răsufare oprită. Doar cînd se rotește pe poante îți dai seama că e o silfidă cu chip de japoneză de la Teatrul de Balet din Sibiu, care s-a lăsat prinsă în Chopiniana. Ei îi reproduc simbolic grația alte treisprezece siluete, ce se înfășoară în juru-i ca niște flori de Rochița Rîndunicii care se deschid la soare.

Pe muzica lui Chopin, încordarea dansului se prelungește la unison pentru copilele firave din ansamblul de balet de la Colegiul de Artă „Octav Băncilă”, cît și pentru cele din Ansamblul Operei Române din Iași: de la tremurul coapselor pînă la zîmbetul desenat între colțurile gurii. Indiferent că se oprește mai devreme sau mai tîrziu decît muzica, seducția îmbracă pe

rînd hainele Polonezei, Nocturnei și Mazurcăi, însă nu fără un Preludiu, în care idila se consumă, cu pudoare, în imaginație. Pasiunea împletită printre gamele majore ale baletelor lui Chopin este atît de subtilă, încît își ascunde picioarele sub fuste albe și vaporease, pînă spre glezne. Solista balerină Risa Mochizuki e fragilă ca o aripă de fluture și nu se lasă purtată într-un Vals Brilliant decît la sfîrșit. Rupe zăgăzurile firii și lasă bucuria să-i explodeze în suite de piruete, în care talia îi este ținută strîns de solistul desprins parcă din mitul Sburătorului. La finalul părții întii, scena cu decorurile ei de-un verde crud îi înghite cu tot cu nălucirea lor, pentru a-i naște într-un alt univers din imaginația spectatorilor.

Alegretto cu Don Quijote, vivacissimo cu Ciocîrlia

Pasiunea este ca un argint viu împurpurat cu grație, iar seducția o frumoasă adormită, trezită la viață de muzica lui Ceaikovski. Soliștii balerini Risa Mochizuki și Elvis Gache se joacă. Fac salturi în aer de parcă ar prinde fluturi. Scena trosnește cu precizie la fiecare execuție, la fel și mîinile care plesnesc de încintare prin sală. Costumele albastre scilipsesc ca niște stele pe cerul de gînduri al unei nopți de primăvară. Mișcările mîinilor și picioare-

- soliștii Risa Mochizuki și Elvis Gache se joacă – fac salturi în aer de parcă ar prinde fluturi

Pasiunea își ascunde picioarele sub fuste albe și vaporease

lor prin văzduhul invizibil par să împletească o plasă de vise, în care publicul se lasă legănat. Doar că nici nu apucă să se cufunde bine în reverie, că pe scenă zvînesc membrii Trupe de Balet „Dansez Pentru Tine”, în ropote tribale de picioare. Momentul lor ține cît o inspirație adîncă și pare parte a unei reprezentații de capoeira. Pasiunea lor arde pe scenă ca gazul metan. Este intensă ca actul scurt de amor al unor exhibiționisti. Fete cu părul blond și brate bine făcute execută tumburi laolaltă cu băieții cu pieptul strălucitor și dezgolit, dintre care doi sar de pe scenă în fața publicului care izbucnește frenetic. Cînd muzica și aplauzele se opresc, în sală se răsufă greu de emoție, de parcă de-abia ar fi trecut o turmă de elefanți.

Seducția este ca un șarpe, iar pasiunea ca un venin. Este fluidă, acaparatoare, topită în senzualitate, ca un mercur viu. Șeherezada se unduiește și se împletește în jurul partenerului, ca o Văduvă Neagră. Sedusul nu are scăpare și nici nu vrea. Dar brusc urcă pe scenă cei de la „Dansez Pentru Tine” cu o Ciocîrlie remixată. Ritmurile combinate dintre populară și house spulberă vraja șeicului și-a Șeherezadei sale ca o furtună de nisip. Din nou cu salturi spectaculoase, sincronizări perfec-

te și o bucurie a dansului strălucind în priviri, balerinii par să aducă pe scenă un amestec de înflăcărare a horelor moldovenesti cu ceva din concupiscența cluburilor de noapte. Dar dintre toate acestea, Don Quijote, interpretat de Takahiro Tsubo, nu pare că ar avea ce să înțeleagă. Este prea sedus de iluzia lui cu evantai și rochie roșie. Risa Mochizuki este întruchiparea dragostei spaniole, exprimată cu aceeași patimă ca într-un dans de flamenco, dar încălțată cu papuci de balet. Solo-urile acesteia și ale lui Chisato Tanaka desenează cercuri de acrobății pe scenă. Morile de vînt bat cu putere înspre balerini japonezi, pentru care virtuozitatea execuțiilor este întîmpinată de aplauze, în timp ce iluzia cu chip de femeie sare de pe călcîi pe poante, ca într-o celebrare a bucuriei pure, trăite în salturi.

Și dacă această a două parte pare să fi fragmentat pasiunea în mii de forme, a fost nevoie doar de o Nuntă a lui Figaro ca lumile orientului, basmului, miturilor și cluburilor să se contopească într-o cascadă a bucuriei. Dragi spectatori, pasiunea este numai una și este o nălucă pe care doar toți balerinii adunați la un loc o pot învăța să danseze.

Laura PĂULEȚ

Tensiuni noi în Orientul Mijlociu

- președintele Barack Obama a afirmat că soldatul va fi judecat „cu toată severitatea legii”

faptul că, folosindu-se de aceste cărți sfinte, prizonierii își transmiteau mesaje între ei” (Hotnews, 24 februarie).

Situația a degenerat duminică trecută, cînd un american a părăsit baza americană din sudul țării, provincia Kandahar, și după ce a mers doi kilometri pe jos „«a încercat ușă după ușă, pentru a vedea în ce case poate intra și, în cele din urmă, a spart ușile unui număr de trei locuințe», și-au amintit martorii, potrivit MSNBC. După ce i-a omorît pe locatari, a strîns 11 cadavre, inclusiv a patru fetițe cu vîrste sub șase ani și le-a dat foc” (Gândul.info, duminică, 18 martie). Deși autoritățile americane au declarat că a existat un singur atacator, Haji Samad, unul dintre locuitorii caselor atacate care la momentul respectiv nu se afla în inte-

riorul locuinței, a relatat că la vărsarea de sînge au luat parte mai mulți soldați americani, toți în stare de ebrietate.

La o zi după incident, talibanii au postat o declarație pe Internet în care subliniau faptul că „vor răzbuna victimele soldatului american și că își vor dubla atacurile împotriva sălbaticilor americani bolnavi mental” (Gândul.info, luni, 12 martie). De asemenea, aproape 400 de studenți din Jalalabad au ieșit în stradă marți, pentru a protesta împotriva Statelor Unite. „Manifestanții au defilat scandînd «Moarte Americii, moarte lui Obama!», cerînd ca autorul masacrului să fie judecat public în Afganistan” (Zf.ro, marți, 13 martie). În aceeași zi, președintele Barack Obama afirma că soldatul respectiv va fi judecat „cu toată severita-

tea legii”, menționînd într-o intervenție televizată că i-a transmis președintelui afgan Hamid Karzai că SUA „tratează acest caz cu aceeași seriozitate ca și cum ar fi fost uciși cetățeni și copii americani”. „El a menționat că a cerut Pentagonului să nu precupească nici un efort pentru realizarea unei anchete aprofundate cu privire la cele întîmplate, pentru a înțelege cum un soldat american care a fost desfășurat de trei ori în Irak și apoi în Afganistan a putut face acest gest” (Cotidia-nul.ro, marți, 13 martie).

Este interesant faptul că Obama a luat poziție oficială în acest incident, ținînd să reamintească că trupele se vor retrage în 2014, mai ales dacă mai adăugăm în ecuație și faptul că pe 6 noiembrie urmează campania de alegeri prezidențiale, iar cota sa de popularitate nu este deloc pozitivă.

Iulian BÎRZOI

LENTILA DE
CONTACT
A LUMII

Sinteza unei confruntări

- lovitura nu-i iese, premierul încurcîndu-l încă o dată pe Gădea

Fără îndoială senzația media-tică a săptămîinii trecute a fost Sinteza Zilei, Mihai Gădea versus Mihai Răzvan Ungureanu.

Nici zece minute din emisiune nu trec și Gădea deja își asumă, involuntar, poziția de inferioritate față de premier, prin replicile „vă mulțumesc pentru corectură” și „discuția cu un intelectual este diferită”. Moderatorul nu respectă o normă de bază a jurnalismului, punînd mai multe întrebări într-una, fiind din nou corectat: „puneți-mi dumneavoastră întrebarea”. Orice ar face, își dă de gol lipsa de profesionalism: „V-am ascultat cu foarte multă atenție și, cum sper că s-a observat, nu v-am întrerupt”, de parcă așteaptă un premiu pentru că-și lasă invitatul să vorbească. Trage concluzii telenovelistice, precum „cancerul nu așteaptă” și se comportă ca un copil care încearcă să-și impresioneze superiorul: „Noi v-am transmis în direct”.

De cealaltă parte, premierul se joacă cu interviuatorul său: „Îmi este greu să înțeleg logica acestei presupuneri” – profită de poziția de superioritate pe care și-a asumat-o, fără a răspunde propriu-zis la întrebare (cînd logica și rațiunea din spatele ei erau destul de clare: dacă este un premier care poate acționa după cum consideră că este corect sau dacă are anumite „restricții” impuse de către coaliția de guvernare).

Și, cînd Gădea termină cu întrebările ce au ca scop pătarea interlocutorului, sub pretextul interesului public, și realizează că nu a ajuns nicăieri, își dă pe față caracterul tabloid, de cea mai joasă speță jurnalistică, ca o ieftină lovitură sub centură: „Care este relația dumneavoastră cu doamna Elena Udrea?” Numai că lovitura nu-i iese, premierul încurcîndu-l încă o dată pe Gădea cu un exercițiu de logică. Este amuzant și chiar satisfăcător, pentru consumatorul de media obosit și agasat de produse de pseudo-jurnalism precum Gădea, cum MRU îl bate cu astfel de exerciții și îl lasă pe acesta întrebîndu-se ca un copil ofțicat „e doar un exemplu?”.

Pînă la urmă, de ce a fost meciul cîștigat de MRU? Simplu, el reușește să-și îndeplinească funcția de politician (este diplomat, calm, inteligent, oferă răspunsuri solide, cu conținut, dar totuși reușește să evite capcanele și țintele moderatorului), pe cînd Gădea, dacă îl putem numi jurnalist, este unul ratat – dacă scopul unui interviu este de a-ți vîna și prinde interlocutorul, l-am văzut pe prezentatorul TV timorat, copleșit, învins. A încercat să ia taurul de coarne spre final, dar era prea tîrziu. L-a asmuțit pe Badea asupra lui, dar nu i-a ieșit nici așa. Cine a avut de cîștigat după seara de marți? Antena 3: zece puncte de rating; MRU: simpatie cît cuprinde; Gădea: o carte de Alexandru Graur; publicul: cîteva răspunsuri, nimic concret.

Ioan STOLERU

Relațiile dintre americani și talibani au avut iarăși de suferit, după un nou incident în Afganistan. Lucrurile au început să se înrăutățească acum trei săptămîni, cînd „exemplare din Coran, confiscate de la deținuții unei închisori din baza americană din Bagram, 60 km nord-est de Kabul, au fost incinerate, Washingtonul invocînd

Politica se face pe spinarea studenților

Autonomia universitară s-a dus pe apa Mureșului

La Târgu Mureș, autonomia Universității de Medicină și Farmacie a fost dată la schimb pe cea a Ținutului Secuiesc. Cu pași din ce în ce mai mari și mai repezi, UDMR câștigă teren în acest mic, dar deloc subtil război rece pe care-l poartă cu statul român. Regretabil este că și-a făcut, șantajînd cu ajutorul scaunelor de la guvernare, aliați gata să semneze orice.

Rodica CULCER

Cui prodest?

● vor câștiga sigur mediocritățile care se vor agăța de limba maternă ca mijloc de promovare și / sau admitere

Ca să abordăm chestiunea facultății de medicină și farmacie în limba maghiară de la **UMF Târgu Mureș** vom porni de la întrebarea din titlu: cui îi este de folos această facultate? Nu cred că le folosește prea mult studenților maghiari, care puteau oricum urma cursuri în limba maghiară la universitatea în cauză, pentru că le va face mult mai dificil parcursul profesional post-universitar, adică examenele de rezidențiat și doctorat la care poate că aspiră. Totodată le va face mult mai dificilă inserția în sistemul medical, în care vor fi nevoiți să completeze foile de observație și să comunice cu confrății lor în limba română, limbă pe care, în ciuda declarațiilor bombastice ale liderilor **UDMR** și ale profesorilor lor maghiari, nu o cunosc bine și o vor cunoaște și mai prost după ce vor fi absolviți o facultate în limba maghiară. Bineînțeles, dacă nu aspiră cumva să activeze exclusiv în **Ținutul Secuiesc**. Este însă enclavizarea un lucru bun pentru care merită să stai în stradă și să protestezi de parcă ar fi piatra unghiulară a identității tale naționale?

Urmează în mod logic că nici viitorilor lor pacienți nu le este de

folos facultatea pentru care **UDMR** a făcut atîta tapaj, din moment ce ea îi creează viitorului medic un handicap de comunicare. Nu contestă nimeni faptul că zonele în care populația majoritară este maghiară și se exprimă greu sau deloc în limba română au nevoie și ele de medici care să vorbească limba maghiară. Această cerință putea fi satisfăcută însă și de linia de predare în limba maghiară care există în prezent.

Va contribui oare această nouă facultate la ridicarea standardelor profesionale în învățămîntul medical din **România**? Categoric nu, pentru că restrînge atît numărul de profesori cît și numărul de candidați în funcție de opțiunea lingvistică, limitînd astfel și accesul studenților maghiari la profesorii valoroși care predau în limba română. Vor câștiga sigur mediocritățile care se vor agăța de limba maternă ca mijloc de promovare și / sau admitere, refuzînd competiția cu românii. Aici găsim însă și miezul dur al problemei: după cum au și mărturisit fără prea multă jenă unii profesori de la **Târgu Mureș**, nu limba maghiară lipsea din procesul de predare, ci structurile administrative care să ofere

● forțele politice românești nu au, de 20 de ani, un plan coerent de răspuns la șantajul și la provocările UDMR ● va contribui această nouă facultate la ridicarea standardelor profesionale în învățămîntul medical? Categoric nu.

funcții în ierarhia academică acelor cadre didactice care nu le-au putut obține în competiție directă cu restul confrăților. Aceștia sînt așadar cei care beneficiază de această forțare a legii și încălcare a principiilor, împreună cu politicienii a căror clientelă sînt și care duc propriile războaie pentru putere (cu **Laszlo Tökes**, de pildă), fără nici o legătură cu binele public.

Seneca ne învață, prin replica **Medeei**, că autorul crimei este cel care beneficiază de ea: *cui prodest scelus is fecit*. Nu ar fi însă corect să dăm vina doar pe **UDMR**, ci se cuvine să-i includem și pe aliații săi, care au pus interesele politice de moment mai presus de interesul public, de lege și de principii: este vorba de guvernul **Ungureanu**, care a redactat la comandă o hotărîre care nu are la bază acordul **Senatului UMF Tg. Mureș** cerut de **Legea Educației Naționale**, și de **PDL**, care s-a făcut de rîs renegîndu-și propriile poziții principiale pentru a prelua apoi papagalicește argumentele udmr-iste.

Desigur, de „onoarea nereperată” a politicienilor și partidelor lor nu are de ce să ne pese. Încălcarea principiilor și legilor ar trebui însă să ne îngrijoreze, pentru că are efecte mult mai ample și mai grave decît poate părea inițial.

Simona POPA

Separarea siamezelor româno-maghiare

● maghiarii, în toamnă, vor avea un deficit de profesori de 70%

Înființarea unei linii de limbă maghiară la **Universitatea de Medicină și Farmacie (UMF) Târgu Mureș** seamănă cu o operație controversată de separare a două surori siameze. În cazul de față, siamezele sînt studenții români și maghiari. Spitalul invocă interesul pacienților și, la gîndul faimei, îi presează pe părinți să ia o decizie, mama și tata au opinii separate, presa e călare pe ușa de la intrare, iar pe cele două surori nu le întreabă nimeni ce vor.

Interesul studenților. Aceasta a fost și justificarea principală a premierului **Mihai Răzvan Ungureanu** cînd a anunțat ce intenții are **Guvernul** la **UMF Târgu Mureș**. Premierul nu a spus, însă, și la care studenți se referă. La cei români, care protestau de teama nesigurantei privind viitoarele lor diplome? La cei maghiari, care nu prea s-au văzut în acele zile? Sau la toți?

Caculele arată că, în toamnă, după separare, pierd și studenții români,

și cei maghiari, cîte puțin. Și câștigă alții decît tinerii. Să vedem cum.

Propunerea **Guvernului** nu modifică nici numărul de locuri de la **UMF Târgu Mureș**, nici raportul între tinerii români și cei maghiari. Ci adună locurile cu predare în limbile maghiară și engleză risipite pe la cele trei facultăți, într-o altă instituție, a patra.

Extragerea locurilor „de maghiară” amenință, însă, să destabilizeze două specializări. Astfel, cea de „asistentă medicală generală”, care avea 100 de locuri și era acreditată, se împarte jumi-juma cu maghiarii. Însă nici una dintre entitățile obținute prin diviziune nu va putea respira singură, pentru că nu mai e acreditată. Iar în toamnă, amîndouă își vor întîmpina studenții doar cu cîte o autorizație de funcționare provizorie.

Aproape la fel pătoste și specializarea de farmacie, care, după operația de separare a surorilor siameze, pierde acreditarea, dar tura asta numai pentru partea maghiară. Cea română nu va avea de suferit. Din proiectul hotărîrii de guvern nu reiese de ce, după divizare, doar cei 75 de studenți români care vor da la farmacie vor

intra direct într-o facultate acreditată, în timp ce ceilalți 75 de maghiari vor învăța cu o autorizație provizorie.

În plus, atît românii cît și maghiarii au probleme în a se încadra în norma de cinci studenți care revine unui profesor. Astfel că maghiarii, în toamnă, vor avea un deficit de profesori de 70%. La care se va adăuga lipsa de laboratoare și toată logistica pentru încă o facultate.

În schimb, deasupra studenților încep avantajele. Profesorii maghiari vor putea numi un prorector și un prodecan de-al lor. Vor avea un regulament propriu de funcționare, vor organiza departamentele, își vor împărți funcțiile de șefi și vor decide cum se fac angajările. Bani vor veni un pic mai mulți, pentru că legea prevede coeficienți măriți pentru universitățile multiculturale.

Prin urmare, dacă se face operația, consiliul de administrație al spitalului își reface cvorumul, niște doctori mai câștigă niște funcții, iar părinții rămân neîmpăcați, dar cu niște bănuți.

Intervenția a fost deja afișată la avizier, pregătiți sala de operație.

Pe studenți nu-i întreabă nimeni

Ciprian RUS

Nota de fundamentare. A șantajului

● politica pașilor mărunți care caracteriza Uniunea în deceniul trecut a devenit o politică a pașilor mari

„Scopul elaborării noului proiect de act normativ se înscrie în preocupările noastre de a dezvolta statutul de universități multiculturale și multilingve, în vederea compatibilizării sistemului național de învățămînt cu sistemul european de educație și formare profesională”. Acesta este argumentul notei de fundamentare a controversatului proiect de lege care prevede înființarea la **Târgu Mureș** a unei facultăți de medicină cu limba de predare maghiară.

Spoiala academică a limbajului de lemn nu poate ascunde, însă, realitatea care vine la pachet cu încercarea de impunere a noului text de lege. Pretențiile europenizante, voit programatice, ale notei de fundamentare nu pot ascunde vădita comandă politică a demersului legislativ. Șantajul **Uniunii Democratice a Maghiarilor din România**, exercitat asupra partenerului de guvernare **PDL**, este evident. Aflată într-un moment critic, atacată din interior de nemulțumirea manifestată de platforme alternative de organizare politică ale maghiarilor și de recenta demisie a liderului radical **Laszlo Tokes**, pe de o parte, și amenințată de către **USL** cu rămînerea, în premieră după '89, în opoziție după alegerile din toamna acestui an, **UDMR** joacă tare în fața propriului electorat, încurajată și de disperarea și fragilitatea **PDL**. Cazul **UMF Târgu Mureș** e doar un mic exercițiu de forță într-un proiect mai amplu al liderilor politici maghiari. Un proiect bine articulat, de secesionism pe criterii etnice, din care fac parte acțiunile concertate din **Harghita** și **Covasna**, iar, mai nou, diverse provocări în centre în care ungurii au o pondere mai mică din **Ardeal**, precum **Târgu Mureș** sau **Cluj-Napoca**.

Marea problemă pe care o scoate la iveală noul proiect de lege nu e aceea că niste sute de studenți maghiari vor învăța medicina exclusiv în maghiară, nici că asta le-ar putea compromite acestora șansele echitabile pe piața muncii din **România** după absolvire, nici că, după noua articulare, **UMF Târgu Mureș** și-ar putea pierde acreditările academice. Lucrul cu adevărat deranjant e altul: că nimeni la **București** nu înțelege ce se întîmplă cu adevărat în **Ardeal** și că forțele politice românești nu au, de 20 de ani, un plan coerent de răspuns la șantajul și la provocările **UDMR**. Dimpotrivă, politica pașilor mărunți care caracteriza **Uniunea** în deceniul trecut a devenit, mai nou și tot mai adesea, o politică a pașilor mari. Iar în loc de principii, de curaj și de viziune politică, politicienii români ne servesc o retorică spoită în cuvinte goale pe dinăuntru, întocmai ca în nota de fundamentare a noii legi.

Vlad ODOBESCU este senior editor la revista „Opinia veche”

Anastasia CONDRUC este editor la „Jurnal TV”

Paula SCÎNTEIANU este senior editor la revista „Opinia veche”

Andreea ARCHIP este reporter la cotidianul „Adevărul”

Jurnalul unui oarecare

Senzații tari la Chișinău

● Înaintea votului, Timofti a spus că prima sa vizită oficială va fi la Bruxelles

Anunțul cu privire la alegerea unui șef al statului a primit eticheta „Senzational” în unele publicații electronice de peste Prut. E un „Senzational!” justificat, într-o mare de senzații gazetărești căldute: de la demisia lui **Vladimir Voronin** pînă la validarea lui **Nicolae Timofti** în această funcție au trecut aproape trei ani. În această vreme s-au încropit alianțe, au fost alese două garnituri de parlamentari care au votat în șapte rînduri candidaturi pentru președinție, iar un referendum pentru modificarea **Constituției** a eșuat. Pentru certurile între liderii **Alianței pentru Integrare Europeană (AIE)** s-a pierdut șirul. În toată nebulia asta apare un nume nou, se găsește o majoritate și lucrurile încep să se așeze.

Pînă pe 16 martie, ziua votului din **Parlament**, **Nicolae Timofti** n-avea pagină pe **Wikipedia**. Totuși, **Timofti** n-a venit chiar de nicăieri: a fost judecător general al **Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești**, apoi membru și reprezentant al **Consiliului Magistraturii**. A luat decizii controversate, care au făcut ca **Republica Moldova** să piardă procese la **CEDO**. Însă, pentru un om care a avut putere într-un stat sovietic și apoi într-o pseudo-democrație, asemenea pete devin detalii.

Pentru a afla cum va funcționa **RM** sub al patrulea președinte al său, e util să căutăm cuvintele cheie din discursurile sale și ale celorlalți actori politici semnificativi. Înaintea votului, **Timofti** a spus că prima sa vizită oficială va fi la **Bruxelles**. O nouă asigurare că direcția asumată acum doi ani și jumătate de către alianța de guvernare de la **Chișinău** va fi păstrată.

Opțiunea sa a fost primită cu încredință la **Moscova**. **Duma de Stat** a salutat decizia legislativului de la **Chișinău** și a spus că noul președinte e „o figură de compromis”. Rusii ghi-cesc, dincolo de pro-europenismul lui **Timofti**, un partener de discuție convenabil, constient de faptul că are multe concesii de făcut. De altfel, în scrisoare e strecurat un alt punct esențial: rezolvarea conflictului transnistrean. Noul lider de la **Tiraspol**, **Evgheni Șevciuk**, a fost la rîndul său precaut: „Noi respectăm alegerile din **RM**. Sper ca și **Chișinăul** să respecte autoritățile republicii moldovenești nistrene”. Practic, **Șevciuk** îi cere lui **Timofti** să-l trateze ca pe un partener de discuție egal. În salutul său, **Ministerul de Externe** român a făcut referire la „sustinerea pentru parcursul european al Republicii Moldova” și la nevoia de reforme.

Dincolo de declarații: pentru ca mandatul lui **Timofti** să însemne ceva, **AIE** trebuie să găsească o nouă rațiune, suficient de puternică, pentru a merge înainte. Și să înțeleagă faptul că de vineri, 16 martie, înțepinirea în proiect a **RM** nu mai are nicio scuză în fața cetățenilor săi.

Vlad ODOBESCU

Nimeni nu ne-a întrebat

● „Patrioții Moldovei” veneau cu greu, gîfîind

Totul a început pe 15, cînd șefa a ieșit din colțișorul ei, care ar trebui să fie, de fapt, „cabinet”, a pus mîna pe-o cariocă și-o tablă ca multe altele culcate pe-un perete-n redacție și a strigat: „Hai, facem pariuri, cine crede că se-alege mîine președintele?” Cîțiva au scos încet capurile dintre umeri, de după monitoarele pline de praf – nu trebuie să iei niciodată în serios propunerile șefului, ar putea fi o capcană. „Hai, mă, cite cît dăm?”, a venit confirmarea și redacția din inima **Chișinăului** a erupt.

Pentru că tocmai veniseră salariile, am zis să dăm cîte 20 de lei chiar, echivalentul unei beri, și ne-am împărțit în două tabere. Cîștigătorii vor împărți toți banii adunați. Și în timp ce colonița cu „da” se umplea fulgerător, am pus și eu o bancnotă verde peste grămadă: eram primul nume sub „nu”. Nu mi-ar prinde rău cîte 20 de lei de la fiecare naiv din redacție. Dar s-au mai găsit sceptici, care aruncau, totuși, printre dinți: „măi băieți, eu cu mare drag pierdăștia 20 de lei, numai să-l aleagă odată”. În nici jumătate de oră, începea o nouă emisiune, așa că entuziasmul nostru s-a stins, ca un muc

de țigară strivit, în desfășurătoare, întrouri, machiaj și probe de sunet.

Cînd patrioții nu se mai termină

Nici măcar în ziua hotărîtoare, pe 16, **Nicolae Timofti** n-a ajuns la inimile noastre. Cei mai tineri au și fost sunați de mame și bunici: „să n-ai ce căuta prin stradă azi. Sună la lucru și zi că ești bolnav. Ai grijă de tine, dragul mamei, să te ferești de nebunii aceia”. „Nebuni” erau comuniștii și simpatizanții lor, care au promis proteste de amploare în dar pentru viitorul președinte. Și deși trivaliul politicienilor se încheiase fără chinuri, la sedința începută la 8.00 dimineața, abia urma ce-i mai interesant. La începutul străzii centrale, **Ștefan cel Mare**, a țîșnit izvorul cu comuniști. Geamurile s-au umplut de gură-cască cu iPhone de ultimă generație, toate albe. La început a fost doar o rumoare, de-ți venea să lipești urechea de asfaltul încălzit de primele raze, ca-n filme, ca să-ți dai seama cîți sînt. „Patrioții Moldovei” veneau cu greu, gîfîind, cu doar cîteva drapele tricolore, restul - cu steaguri rusești sau purpurii vechi, care lăsau o dîră de praf strălucitor la soare. Numai

Din Cetatea lui Ștefan

Aș da la ziar un banc cu Bulă

● la prima greșeală ești analfabet și ai făcut degeaba o facultate

Prima regulă la ziarele cu renume, ori cele de tip „brand”, este să-ți respecti șefii. Pomind de la virful ierarhiei cu șeful mare sau „boss-ul”, șeful, șeficul, șefiutelu, șefiutuliculi și terminînd cu șefiutuluculu. Restul e doar norod redactional. Celor care încă nu au consumat entuziasmul de jurnalist tînăr și muncitor, dar care își caută un loc de muncă, trebuie să le povestesc din experiența mea. Neapărat. Încă de la angajare ți se spune clar că în meseria asta ești ca la armată, răspunzi la telefon la orice oră din zi sau din noapte, mai ales cînd sună, ați ghi-cit, șeful. Sau oricare e mai mare în grad ca tine. Evident, ești ultimul din ierarhie. Nu contează că dormi, stai pe vechi, faci baie ori copii, pentru o astfel de insubordonare ești amendat din salariu. Uneori și cu 100 de lei. Dacă mai ai noroc și mîninci vreo virgulă se mai adaugă 50 de lei, iar atunci cînd greșeala e în colectiv, amenda se împarte frățește. Ca bobul de orez între cubanezi.

Șeful are grijă să te umilească și să-ți aducă aminte că ești oricînd de înlocuit. Nu contează că ai scris la cei 22 de ani mai mult decît a scris el pînă la 40, ori că el nu a depășit niciodată stadiul de stare de duzină, limitată la maxim 1500 de semne. Să nu te lauzi niciodată în fața lui cu realizările tale anterioare, îl faci pe el să pară palid, iar tu pari că te crezi prea deștept. Și pentru că el știe să dea doar ordine și să te trimită în 5 minute la dracu’ în praznic, fără bani și mașină de serviciu, șe-

ful are întotdeauna dreptate. Chiar și cînd nu are. Și ar fi urît din partea ta să demisionezi fără să-l anunți cu două luni înainte. Însă cînd vine vorba să te dea el afară e de ajuns să-ți spună „de mîine ne despărțim”. De asta e bine să ai la tine mereu un aspacardin și o fiolă de calciu.

Pe brînci poți să umbli după subiecte tari, să ții prima pagină o săptămînă. La prima greșeală ești analfabet și ai făcut degeaba o facultate. Dacă ajungi și prin mina de uraniu, și vîi tot radiat în redacție, primești primă. Una care se anulează pînă la ziua de salariu printr-o amendă echivalentă pentru că ai uitat să dai un spațiu între titlu și două puncte. Are șeful grijă.

Și pentru că ai onoare să lucrezi la ei trebuie să spui mereu „da, să trăiți”, deoarece orice alt răspuns e insubordonare și prin urmare, suporti consecințele. Le suporti, tot tu, și atunci cînd tot ei, șefiutulicii de mai sus, intră peste textul tău, bagă cuvinte în plus în declarații și pocesc nume importante. Te trezești cu o duzină de miei de dat. Astfel, fiecare își justifică salariu, cumva. Apoi te sună de minim cinci ori ca să te întrebe lucruri pe care tu le-ai scris cu două-trei rînduri mai jos. Alții șterg tot și rescriu cu tine la telefon același lucru. Durează o oră și pot spune și ei că au dreptul la o țigară, în pauză. După atîta muncă.

Viitori jurnaliști, poate am fost mai puțin poetică, am avut mai puțin „condei” în acest articol. Dar am considerat că nici nu trebuie, e un fapt și e necesar să știți că prin multe redacții s-a răsturnat căruța cu proști.

Paula SCÎNTEIANU

„Ai grijă de tine, dragul mamei, să te ferești de nebunii aceia”

cei mai tineri, răsfirați strategic prin multime urlau fără simțire în portavoce. După ce ne-am plictisit să facem poze pe fundalul revoluției, am urcat încet înapoi pe trotuar și am început să ne întrebăm cîți sînt. Riul de steaguri roșii nu se mai termina și, în capetele noastre, au început să încolțească cele două cuvinte: șapte aprilie. Babe cu batiste verzi, înflorate; tinere în cizme negre cu tocure, mergînd la brat ca pe un podium; bărbați îndesați în costume de trening, de sub care se vedeau lanțuri de aur, nu se mai terminau. „Da” poate ei merg în cercuri?”, încercă **Andrei** să spargă tăcerea noastră. I-a pierit cheful cîteva clipe mai tîrziu, cînd un rus scăpă o flegmă și-o înjurătură moscovită spre el. Nu reușeam să-i numărăm și asta ne speria. Nu ne-am calmat decît după ce i-am petrecut pe toți și

am văzut că **Piața Marii Adunări Naționale** nu se umpluse nici pe jumătate. Am făcut rapid un calcul și ne-am liniștit, „nici nu se compară cu 7 aprilie”.

În redacție se împărțeau banii. **Eugenia**, o rusoiacă îndrăgostită de *art nouveau* a spus cu voce tare, în timp ce-și număra cîștigul, ceea ce nici unul dintre noi n-am avut curajul, dar am gîndit-o cu toții: „pe mine m-au amăgit, nimeni nu m-a întrebat dacă vreun președinte de-aista.” Dar inimile noastre n-au zvicnit decît pentru o secundă, ca să ne căutăm de știrile noastre mai apoi, care sperăm că vor fi de azi înainte despre drumuri reparate, reforme și integrare europeană, acum că cea mai mare problemă a țării e rezolvată.

Anastasia CONDRUC

Bucureștean fără cauză

Casa Poporului cu moț

● „omul sfințește pămîntul zidind pe el biserici sfinte, care leagă pămîntul cu cerul”

O să-i crească o cocoasă. A doua cea mai mare clădire din lume va fi un dromader arhitectonic. Din spinarea sa se va ridica o turlă cu o cruce. Cît mai aproape de cer. **Catedrala Mîntuirii Neamului**. Cu siguranță ne-am fi putut mîntui fără ea. Pentru cei mai mulți este o cheltuială imensă, pentru administrațiile locale o datorie de a cotiza, pentru fiecare creștin înseamnă fie o mîndrie absolută, fie o fascinație așa cum și autostrada suspendată sau **Pasajul Basarab** au devenit. Sigur sînt cu un centimetru mai puțin creștini cei care nu cred în mîntuirea neamului printr-o catedrală. Și mai puțini creștini care scriu aceste cuvinte cu minuscule.

Au murit unii pe șantierul **Casei Poporului** ca să-l ajute pe **Nicolae Ceaușescu** să pară mai aproape de piscul lumii. La o scară mai mică, orgoliul nemăsurat ia forma unui *jeep* care-și face drum, seară de seară, pe un drum îngust, prea îngust să-l încapă. Nu e rău să-ți dorești mai mult, e păcat însă să reinventezi păcatul lui **Lucifer**.

M-am distrat acum doi ani cînd mai mulți cercetători de la **Academia Română** s-au adunat să anunte lumea că vor să construiască **Panteonul Românesc**. Aveau și o deviză:

dați un RON pentru **Panteon**. Voiau să aducă laolaltă tablouri, manuscrise și alte documente, chiar pietre funerare, care să amintească de toți acei mari români din istorie. Am ris înfundat și ne-am făcut ca nu auzim. Cine le-ar da bani oamenilor de cultură? Și pentru un **Panteon**?

Dar pentru suflet? Pentru suflet ai dona 2 euro așa cum te îndeamnă reclama de pe **Trinitas TV**? Un fel de acatist modern pentru spălarea păcatelor. 97% din **Catedrala** urmează să fie construită. 425 de persoane au donat online, prin sms poți dona cîte 2 euro. De la rubrica „Știați că...” am aflat că „Omul sfințește pămîntul zidind pe el biserici sfinte, care leagă pămîntul cu cerul.”

De la mama știu că dacă nu-și plătește vreodată contribuția către biserică, e trecută pe o listă a rușinii, la avizier. Este iertată imediat după ce deschide portofelul. Cei mai mulți au plătit o viață întreagă o contribuție, apoi pentru locul de veci și la final și pentru o slujbă de rămas-bun, fără chitanță.

Dacă ne împiedicăm de cifre, s-ar putea ca această construcție, singura de după 1989 care are șanse reale să se ridice, va fi doar o poveste. Dar **Catedrala Mîntuirii Neamului** sigur se va ridica mai înaltă decît **Casa Poporului**, suficient de înaltă ca toți creștinii să nu se mai spurce pe aghiazmă la **Bobotează** și nici să mai înjure, înainte de a-și cere iertare sub patrafir.

Andreea ARCHIP

SENIORI
EDITORI:

opinia veche

Andreea ARCHIP,
Dana BALAN – BĂLU,
Oana BALAN,
Alina BĂISAN,
Andrei CIURCANU,
Florentina CIUVERCA,
Anastasia CONDRUC

Ionuț FANTAZIU,
George GURESCU,
Diana IABRAȘU,
Livi IOLU,
Roxana LUPU,
Nicoleta NASTASE,
Vlad ODOBESCU,

Diana ROTARU,
Ionela SĂVESCU,
Paula SCÎNTEIANU,
Andrei UDIȘTEANU,
Lina VDOVÎI

Dintr-o mie de CD-uri

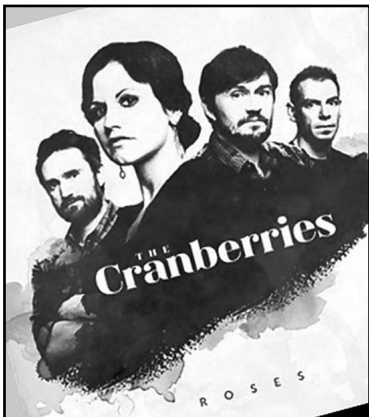
Trandafiri de la irlandezi

- trupa nu mai tratează tema războiului, pe care o foloseau altădată

Ritmurile militare, tempo-urile alternate cu ciupituri de corzi și vocea cu cadente galice a solistei **Dolores O’Riordan** aduce noul album al formației **The Cranberries**, „Roses”, în performanțele cu care trupa ne obișnuise până acum zece ani, când a scos pe piață ultima compilatie. Spre deosebire de materialele produse înainte de 2002, aceasta renunță la o parte din abordările sociale, precum militarea împotriva războiului, vociferate altădată în „Zombie” sau „Bosnia”.

Primele melodii ale albumului, precum „Conduct” și „Tomorrow” ating subtilități la care cealaltă jumătate nu reușește să ajungă, deși se apropie destul de mult prin abordarea temelor clasice ale formației – dragostea și moartea. Ritmul, la fel de puternic și ferm, alternează în melodii cu forța mesajului, care scade progresiv, prin versuri mai puțin ancorate în problemele sociale „Show me to the end of the night, / Show me to the end of the day, Show me direction” (n.r.: „Arată-mi la sfârșitul nopții, / Arată-mi la sfârșitul zilei, / Arată-mi calea”).

Dar această tendință de variație a profunzimii mesajului nu este neapărat un defect al albumului, cât o trăsătură specifică a formației, care, pe lângă hiturile foarte cunoscute, a avut cu fiecare apariție o parte mai puțin răsunătoare. **The Cranberries** au avut și compilații fără valențe istorice sau trimiteri la războaie, conflicte ori tendințe denaturate, precum violul. În albumul „Roses”, „Conduct” este o pledoarie pentru refacerea unei

The Cranberries – „Roses”, 2011

relații, cu mesaj contradictoriu de la un capăt la altul al melodiei. Piesa alternează de la sentimente de neputință, de goliciune „Now it’s too late, I can see that we can not be together” (n.r.: „Este prea târziu acum, / Pot vedea că nu putem fi împreună”) la stări pașnice „We can get along, We’re really strong” (n.r.: „Ne putem înțelege, sintem foarte puternici”).

După albumul dezamăgitor din 2001, „Wake Up and Smell the Coffee”, **Dolores O’Riordan** a declarat că a fost încurajată să lanseze „Roses” de rezultatele foarte bune ale cântăreței **Adele**. Vede în premiile obținute de frantuzoaică confirmarea că muzica încă se premiază după voce și nu după prestații mondene.

Livia RUSU

„Se simte o limitare care îți dă impresia că «Roses» a rămas blocat în trecut”
www.avclub.com

De dragul diversității, citește o carte

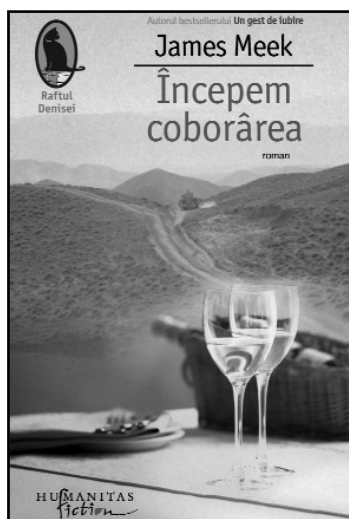
Războiul dinlăuntru

- personajul principal se cutremură în fața panoramei de război

Turnurile gemene au căzut și din fiecare colț al lumii se împart cărți diferite, într-un joc de interese greu de manevrat. Unii vor să supraviețuiască, alții fac planuri de atac, iar alții așteaptă să moară. **Adam Kellas** își așteaptă, inconștient, coborîrea din vechiul și confortabilul sine, observator al lumii care se dărîmă, în conturul unuia nou, clădit din oamenii și locurile care îl întâmpină în călătoria printre sentimente și arme.

Protagonist al romanului „Începem coborîrea” și alter ego al autorului, jurnalistul britanic **James Meek**, **Kellas** este un reporter rătăcit de identitatea ratată de scriitor și aruncat, voluntar, în zăduful afgan de după 11 septembrie 2001. Lumina scriiturii cumpătate și elegante cade pe portretul omului scindat de îndoiala că poate simți dragostea, de frustrarea ideii că oamenii sînt ipocriți, politici, adulteri. Refuzînd să scrie romane de duzină de dragul unui buzunar plin, bărbatul alege un drum minat, la propriu. De-a lungul lui o cunoaște pe **Astrid**, jurnalista americană care-l convinge că e capabil de iubire, doar pentru a stinge aventura lor la fel de subit precum a aprins-o.

Printre ploii de bombe și povești de viață pe care și le asumă, concentrat, personajul principal se cutremură în fața panoramei de război descrisă fără prețiozități exotice. Iar angosa-sele sale sînt pictate pe fondul unui pelerinaj între cîmpurile de luptă din

Editura Humanitas
304 de pagini, 2011
32 de lei

Afganistan, luxul saloanelor din **Marea Britanie** și o **America** mizeră, altfel decît și-o imaginase.

„Începem coborîrea” e un roman în care și structura, dar și conținutul converg în căutarea caracterului, a determinantelor morale de către un om care a uitat ce îi lipsea atunci cînd s-a azvîrlit pe pinza mizgilită cu terorism, compromisuri, relații amoroase frapante și o etică îndoelnică a literaturii moderne.

James Meek se ascunde în textura avidă de conflict a personajului său și-i construiește acestuia, din fragmentele unui univers actual incert, o tablă de șah pe care el devine rege anonim. În drumul său reușește să demoleze, una cîte una, bolile unei societăți care se clatină sub apăsarea infamiei contemporane și conștientizează că, de fapt, în război totul e permis. Chiar și dragostea.

Anca TOMA

Stop cadru

Cuvîntul cel mai potrivit pentru a descrie „Tatăl fantomă” este „simpatie”. Pe lângă faptul că e românesc, două motive m-au determinat să mă duc să-l văd la cinematograful: **Marcel Iureș** (probabil motivul celor mai mulți, de altfel) și **Nicodim Ungureanu**, chiar dacă apare doar în vreo trei scene. Aceștia doi, împreună cu **Tanya (Mihaela Sârbu)** au făcut dintr-un film

Filmul fantomă, mai degrabă

- au fost presărate pe alocuri cîteva peisaje din Moldova care au mai „limpezit” puțin pelicula

cu coajă frumos șlefuită prin imaginea lui **Iureș** pe afiș dar fără miez o vizionare suportabilă și chiar drăguță pe alocuri.

Cea mai mare problemă a „Tatălului fantomă” este că nu are o miză, un mesaj central, nu transmite nimic. Povestea nu este cu nimic nouă – stereotipul americanului care a dus o viață „cuminte” și ordonată iar acum, la 50 și ceva de ani, hotărăște să plece în **Europa**, acest tărîm „sălbatic”, într-o aventură întortocheată pentru a-și căuta rădăcinile pierdute. Nici realizarea nu este excepțională – filmul e plin de clișee și stereotipuri despre cum vîd americanii societățile est-europene: un primar-mafiot ce are în subordine doi

tipi dubioși din **Ucraina** care îi fac treburile murdare; un evreu bărbos care a fost dat afară din cinematograful său și care se plimbă cu o caravană prin satele din **Bucovina**, difuzînd filme pentru copii și săteni; și, poate cea mai reprezentativă scenă în sensul clișeului, visul personajului principal, în care este dus de receptionerul „șmecher” al hotelului la o casă de baie unde este spălat cu buretele de femei durdulii.

Au fost presărate pe alocuri cîteva peisaje frumoase din **Moldova**, aspect care mai „limpezește” puțin filmul, însă se putea lucra și profita mult mai mult pe seama lor, oferindu-i un spor de imagine considerabil. Să nu mai spun că, undeva de pe la jumătate, po-

vestea se rupe din punct de vedere al credibilității. Dacă pînă într-un punct totul era obișnuit (cu clișeele de rigoare) și urmăreai filmul pentru a afla, bineînțeles, ce se întîmplă mai departe, la un moment dat te poți enerva de cît de trase de păr pot fi cîteva scene, culminînd cu complotul de la final, care e de-a dreptul SF.

„Tatăl fantomă” e genul de film prost care îți place pentru că e românesc, dar te enervează din același motiv – clișeele legate de societatea noastră. E genul de film de la care te ridici de pe scaunul cinematografului spunîndu-ți „lasă, data viitoare”.

Ioan STOLERU

„Tatăl fantomă” (2011)

Gen: dramă

Regia: Lucian Georgescu

● HOROSCOP ● HOROSCOP ● HOROSCOP ● HOROSCOP ●

BERBEC: Încă aștepti telefonul ăla de la **Timișoreana**, care te va anunța că ești clientul lunii sau al anului. Și, ca dovadă, ții toate PET-urile goale sub pat.

TAUR: S-a făcut frumos afară și ai revenit la vechile obiceiuri de vară: ieșit la promenadă cu ochelari de soare și pîndit fete ca ultimul dubios.

GEMENI: S-au afișat listele și ai aflat că iei bursă semestrul ăsta. O mare bucurie, o nouă provocare pentru ficitul tău.

RAC: Ai răcit cobză săptămîna asta și nu ai chef de nimic. Din fericire, ai redescoperit pastilele de tuse și brusc nu te mai deranjează nimic.

LEU: Vrei să vină înăpoi frigul, pentru că s-au umplut terasele de cocalari. Și cu cît sînt mai mulți, cu atît trebuie să bei mai tare ca să-i poți ignora.

FECIOARĂ: Cum a dat puțin căldura, cum ți-a venit cheful de vară: să stai degeaba și să bei. De fapt, cam asta voiai și astă iarnă.

BALANTĂ: Ai ajuns să dormi atît de mult că nici la cantină nu te mai duci. Lași 10 lei lângă pernă și îți iau colegii de cameră din cînd în cînd cîte ceva.

SCORPION: Ai auzit că e nasoală treaba cu **AC-TA** și te-ai pus pe download serios. Jocuri, seriale, comedii și filme deocheate, „pentru trafic”.

SĂGETĂTOR: Te-ai lăsat de manele și te-ai apucat de dubstep. Prietenii sînt nemulțumiți. Acum, cînd te îmbeți, nu mai faci cînste și nu mai dansezi pe masă.

CAPRICORN: De fiecare dată cînd intri în camera te împiedici de un cablu de net și strici cuiva jocul de **DotA** sau **Counter Strike**.

VĂRSĂTOR: Colegii de cameră au făcut o glumă proastă și ți-au dat foc la păr în somn. Ca să te răzbuni, le-ai dat și tu foc la pernă. Tot în somn.

PEȘTI: De cînd ai adoptat-o pe **Puricoasa**, căteaua din spatele căminului, ai un nou motiv să nu mai mergi la facultate.

Evenimentul săptămînii

EXPOZIȚIE

Pe 22 și 23 martie, de la ora 13.00 la ora 20.00, la **Grand Hotel Traian** vor avea loc **Zilele Vinul.Ro**.

Prețul biletului de intrare variază în funcție de beneficiile oferite. Astfel dacă pentru 15 lei se pot degusta soiurile expuse, pentru 35 de lei, se include în ofertă un prînz *all you can eat* la restaurantul hotelului.

Scor la pauză

O dulce pauză

- Ovidiu Ioanițoia este unul dintre puținii oameni de presă care nu au uitat Craiova

Singura nuanță de roz care mi-a plăcut vreodată era cea pe care o aveau paginile **Gazetei Sporturilor** în urmă cu vreo opt ani de zile. Era un roz închis, concentrat și ziarul era primul care-ți sărea în ochi cînd scanai orice tarabă. Atunci l-am citit pentru prima oară pe **Ovidiu Ioanițoia**. Astăzi, pot spune că el a fost unul dintre motivele pentru care mi-am cumpărat reportofon, cameră foto, mi-am încărcat un rucsac și am început să umblu pe coclauri cu o legitimație de presă în buzunar.

Probabil că **Ovidiu Ioanițoia** nu are cea mai suavă scriitură din presa românească, dar a avut cu siguranță, timp de zeci de ani, cea mai ascuțită peniță. El este și primul jurnalist pe care mi-l aduc eu aminte, care și-a cerut scuze într-o publicație. Scrisese despre arbitrajul dintr-un derby **Dinamo – Steaua** acuzînd și spunînd că fluierașul a cedat presiunilor de dinainte de joc și a greșit pentru ambele părți. A doua zi, după emisiunea pe care o avea la televizor, „Recursul etapei”, a revenit cu un alt editorial și a recunoscut că a scris în pripă și că, uitîndu-se la reluări, arbitrul s-a păcălit în mai puține locuri decît l-a acuzat el.

În prezent, **Ovidiu Ioanițoia** este unul dintre puținii oameni de presă, poate singurul, care nu a uitat **Craiova**. Printre puținii care l-au ignorat pe **Mititelu** și care au avut curajul să strige, zi de zi, editorial de editorial, „De ce ați omorît Știința?”. Iar acum cîteva luni, l-am auzit vorbind la telefon cu un coleg de redacție. Îi ceream un text pentru pagina de dezbatere și, cum difuzoarele de la **Nokia** fac orice conversație privată imposibilă, îl auzeam și eu cum puflăia în spatele biroului. Nu-și mai lua-se de mult timp vacanță și se pregătea să plece, că altfel ne-a spus că ne-ar fi ajutat.

Astăzi își mai ia puțin timp liber. L-a ajuns amarul celor 45 de ani de presă și pleacă în **Germania** să se opereze la inimă. Se va întoarce negreșit, pentru că ultimul text al lui **Ioanițoia** încă nu s-a așternut pe paginile odată roz ale **Gazetei**.

Cătălin HOPULELE

Reporter pe sub mese zburătoare

Eram în clasa a patra când am fost la ultimul spectacol de iluzionism și țin minte că m-am gândit o săptămână la cum scamatorul a ținut-o pe Lavinia în aer ca pe un balon cu heliu. La fel de amuzant a fost și show-ul de miercuri seara din Hunter's Pub, oferit de Alin Blaine. Deși spectacolul nu a fost lipsit de imaginație, spre final, când iluzionistul și-a băgat coada între cele sfinte, magia a dispărut, iar reprezentația s-a transformat într-o oră de evanghelizare.

Nu era cutremur, însă paharul din trusa scamatorului se rostogolea pe masă dirijat de mișcările ample ale miinilor lui Alin, care parcă împingea valurile mării spre o coastă cu naufragiați. Așa eram noi, spectatorii, care la fiecare ghidușie propusă de magician, fluturam miinile în aer, ca și cum am fi cerut ajutor, dorind ca iluzionis-

Din pălăria cu iepuri ies Dumnezei

„Totul este un truc pentru că nu există bioenergie”

tul să experimenteze noul truc pe cineva din sală, tocmai ca magia să ne cuprindă toate simțurile. Prima care a intrat în lumea lui Blaine a fost Andreea. O fată înăltută, emoționată, poate „puțin fricoasă”, după cum observa scamatorul, mai sperind-o și el, așa de risul lumii. „Lubi mă lași, chiar mă lași? Nu te gîndești că asta mă taie?” îngîna el, îndulcindu-și vocea și fixîndu-l pe prietenul fetei care-și aștepta sfîrșitul lîngă masa cu instrumente expuse. Erau așezate toate în linie, ca în sala de operație. Numai că în loc de bisturiu și foarfece, Alin vindeca boala de senzational a pacienților săi cu pahare, nisip, neoane și Red Bull. Le administra fiecăruia după dorința sa. De exemplu, Andreea a vrut să

vadă în club un șapte de romb, pe care, de nicăieri, iluzionistul i l-a proiectat chiar pe sticla paharului magic din fața noastră.

Daniel și paiul zburător

Mai tîrziu însă, Alin nu i-a îndeplinit și dorința lui Daniel, dar s-a gândit să-l transforme pe acesta în ospătarul lui personal, din cauză că nu și-a găsit unul pe măsură pînă în seara aceea. Nu am înțeles de ce dusul tăvii ar fi fost meseria potrivită pentru băiat, dar poate că, dacă mai meditam un pic la experimentul pe care cei doi l-au realizat cu succes, aș fi înțeles de unde această idee trăsniță a magicianului din Brașov. Strălucitor cum era, Alin

● Alin vindecă boala de senzational a pacienților săi cu pahare, nisip, neoane și Red Bull ● scamatoriile i-au atras mai ales pe cei mici care au năvălit lîngă maestru

Blaine i-a arătat lui Daniel că poate să-l ajute să-și bea energizantul cu măsură. Adică, să-l soarbă cu paiul, care a aterizat în băutura sa, după ce iluzionistul l-a urnit cu puterea minții de pe masă și l-a azvîrlit în paharul umplut cu Red Bull.

După ce am aplaudat al doilea număr de magie din „Hunter's Pub”, au urcat din public pe scenă Cosmin și Răzvan. Au făcut cunostință cu Alin și apoi și-au unit forțele de concentrare pentru a ilumina clubul lăsat special în întuneric pentru trucul următor. Atunci, din trusa magicianului au fost scoase două neoane, nefolosite, pe care băieții le-au pipăit să vadă dacă nu cumva au instalat vreă „smecherie” în interior. Îndată ce a primit avizul de „curat”, iluzionistul le-a sprijinit de gîturile celor doi și, pe urmă, cu ajutorul unei mișcări simple din mîini le-a aprins. Filfiau de parcă erau niște lămpi stradale din care fuge curentul electric, numai că, în trucul de mai sus, neoanele se stingeau imediat ce mîna lui Alin se îndepărta.

Hristos și iluzionistul pocăit

Numerele spectaculoase ale magicianului i-au atras mai ales pe cei mici. Miruna și Loredana au zbughit-o în față, lîngă maestru, după ce

au văzut cum plutește în aer masa pe care era împrăștiată magia. „Vreți să vă fac de 20 de ani?” le-a întrebat Alin, în glumă. Auzindu-l, fetele s-au speriat și au fugit înapoi în sală, lîngă părinții lor.

Spre final, iluzionistul a mărturisit că întreaga sa reprezentație nu a fost „decît un truc, pentru că nu există bioenergie”. Scamatoriile le-a învățat de pe DVD-uri și de pe Internet, urmărind de zeci de ori schemele făcute de David Blaine, idolul său, după care și-a luat și numele de scenă cînd a revenit în țară de la școala de magie pe care americanul a înființat-o în SUA. Însă, de la un timp, Alin a părăsit breasla pentru Hristos.

L-a descoperit și atunci s-a pocăit, renunțînd la spectacolele de magie fără părere de rău. Seara din Hunter's Pub a fost o excepție pentru că patronii localului îi plățiseră din iarnă acontul, cînd magicianul încă făcea show-uri pe la televiziunile românești. Acum însă nu vrea să mai trăiască în păcat pentru că „distracția se duce, casa arde, mașina intră într-un pod și numai Hristos rămîne. Închinati-vă Lui pentru că atunci cînd o să ajungeți la El, o să vă întrebe, «ai trăit sau nu ai trăit pentru mine?»”

Iulia CIUHU

Punctul pe V.I.P. ● Punctul pe V.I.P. ● Punctul pe V.I.P.

Făt Frumos de după gratii

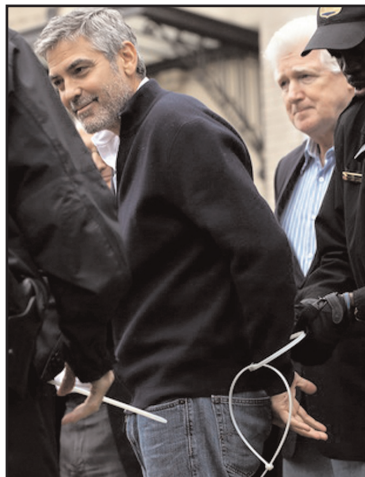
- actorul protesta pentru respectarea drepturilor omului
- Clooney a plătit o cauțiune de 100 de dolari

Cînd ești celebru, parcă nici pușcăriă nu te mai sperie atît de mult, mai ales dacă amenințarea ei vine odată cu lupta pentru o cauză nobilă. Cel puțin asta reiese din zîmbetul degajat cu care s-a lăsat încătușat George Clooney vinerea trecută, în fața ambasadei Sudanului din Washington. Acesta protesta, împreună cu tatăl său, jurnalistul Nick Clooney și alți cîțiva activiști, pentru respectarea drepturilor omului în statul african. După cum declara în timp ce era invitat în dubița poliției, arestul l-a bucurat pentru că a atras atenția asupra cauzei pe care o susține.

Actorul consideră că administrația din capitala Khartoum comite în mod constant crime de război și că este necesar să se acționeze „înapoate ca aceasta să devină cea mai gravă criză umanitară de pe suprafața globului”. Întreaga debandadă cu cătușe n-ar fi fost declanșată, însă, dacă George Clooney și-ar fi menținut protestul în limita marcajelor instalate de poliția ameri-

cană în fața ambasadei. Și cum, în legislația de peste ocean, depășirea respectivei benzi reprezintă o infracțiune, actorul s-a ales cu cîteva ore după gratii și o cauțiune de 100 de dolari.

Într-adevăr, motivul care l-a adus pe cîștigătorul premiului Oscar în fața ambasadei sudaneze amintește de o situație cît se poate de reală și îngrijorătoare. Organizația Națiunilor Unite (ONU) a estimat numărul de persoane decedate de la începutul conflictului din regiunea Darfur, în 2003, la 300 000. Iar Clooney s-a implicat activ în susținerea refugiaților aflați acum în pericol, vizitînd una din regiunile administrative ale Sudanului și încercînd să ridice gradul de conștientizare a situației grave în care se află populația africană. Actorul american i-a acuzat direct, în timpul vizitei sale în Africa, pe președintele sudanez Omar al-Bashir și pe ministrul apărării, Mohamed Hussein, că ar fi premeditat numeroase crime împotriva populației din regiunea Darfur.

Pe urmele hoțului din „Ocean's Eleven”

Actorul a plătit, se pare, un preț mărunt dar, spune el, umilitor, pentru un delict în spatele căruia stă un interes umanitar. Însă, chiar și așa, ceea ce a rămas pe retina publicului american e că George Clooney a ieșit și din situația aceasta cu același zîmbet șarmant cu care și-a cucerit, de-a lungul carierei, admiratoarele.

Anca TOMA

Localul Troian

Bezea în fum de țigară

- produsele de patiserie, ștrudel de mere sau plăcinta cu brînză, costă între trei și cinci lei

Deși pe pancarta de la intrare scrie patiserie-bar, Madera încearcă să combine aceste două într-un singur spațiu. Situat pe strada Costache Negri, acesta este genul de local în care poți mîncă o prăjitură cu un suc sau să servești o pizza în timp ce citești un ziar și savurezi o bere.

Si, aparent, lipsa unui meniu nu încurcă pe nimeni să comande ceva, totul fiind la vedere. Produsele de patiserie, ștrudel de mere sau plăcinta cu brînză, pot fi cumpărate cu trei-cinci lei și pot fi acompaniate de o cafea sau o sticlă de bere, ambele avînd același preț, în medie cinci lei. Pentru cei a căror foame nu poate fi potolită cu o prăjitură, localul le oferă în meniu o pizza, însă și această are doar două variante, vegetariană, de șapte lei, și simplă, cu cașcaval și salam, la zece lei.

Madera dă senzația de local pentru oricine, pentru că în interior sînt tot timpul clienți de toate vîrste-

le, de la copiii care au ieșit în oraș la un suc pînă la bătrîni care își scot nepoții la o prăjitură într-o zi caldăroasă. Aici, fumătorii și nefumătorii au fiecare jumătatea lor din combinația patiserie-bar. Pe partea consumatorilor de tutun ai senzația că ești într-un pub aglomerat. Fumul de țigară și mirosul de alcool dau o ambianță întunecată, ajutate și de tapetul de un roșu închis și lumina moale. Însă cîmpurile din cele trei tablouri cocotate pe pereți nu se potrivesc deloc cu culoarea din fundal, dînd impresia unui kitch.

În cealaltă jumătate a barului își au cartierul nefumătorii. Spațiul e mult mai luminat și cei care își degustă comandă pot să arunce un ochi și la televizorul din colț, să prindă ultima știre a zilei. Se găsesc și aici picturile cu peisaje rurale, dar fără tapetul roșu de pe fundal parcă arată mai la locul lor.

Deși unii găsesc liniștea din Madera binevenită, spațiul tot duce lipsă de un pic de suflet. Ar putea fi animat cu o varietate de muzică ușoară, molcomă, amestecată cu un strop de jazz.

Paul ANDRICI

Casa de Cultură a Studenților
Str. Vasile Conta nr. 30, et. 2,
700106 Iași. Tel.:0746/230.032, 219520,
e-mail: redactia@opiniastudenteasca.ro

opinia

DIRECTOR: Laura PĂULET
REDACTOR-ŞEF: Cătălin HOPULELE
REDACTOR-ŞEF ADJUNCT: Oana OLARIU
SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE: Ioan STOLERU
ŞEFI DE DEPARTAMENT: Cristina BABII, Iulia CIUHU
REDACTORI: Alexandra IVĂNESCU, Dan CONDREA, Iulian BÎRZOI, Georgel COSTIȚĂ, Anca MATCOVSCHI, Andrei MIHAI, Mădălina MORARU, Mădălina OLARIU, Livia RUSU, Anca TOMA
COLABORATORI: Paul ANDRICI
PUBLICITATE: Bogdan COBUZ
EDITOR: Daniel CONDURACHE

Ședintele de redacție au loc luni și miercuri, de la ora 20.00. Revista se poate procura și de la sediul redacției.